

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.

Telefon 21-13

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32.—, polletno
din 16.—, četrtletno din 9.—, ino-
zemstvo din 64.—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

Cene inseratom: Cela stran
din 2000.—, pol strani din 1000.—,
četrt strani din 500.—, 1/8 strani
din 250.—, 1/16 strani din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda din 1.—

Zaupajmo prijateljem!

Vprašanje naših posojilnic je rešeno po preteku šestih let, med katerimi je divjala denarna kriza. Ob začetku in med trajanjem krize so sedeli na vladi JNS »nacionalisti«, ki sebe smatrajo za narod, za ljudstvo, za njegove stiske in potrebe pa nimajo smisla. V svoji centralistični zamaglenosti ne vidijo Slovenije in življenjskih zadev in zahtev slovenskega naroda. Našim voditeljem, z dr. Korošcem na čelu, se je po vztrajnem prizadevanju in mnogoterem naporu posrečilo, da so spravili v smrtno-otrpli organizem naših denarnih zavodov zopet življenje. Nasprotnikom slovenskega ljudstva pa ta rešitev in poživitev naših posojilnic ni po godu. JNSarjem in jugoslovanskim nacionalistom ni prav, da pride kmet zopet do denarja, ki ga ima v posojilnicah. Celo v parlamentu v Beogradu se pritožujejo, kako da se je moglo dovoliti ozdravljenje kmetijskih posojilnic. Tako stavi zgodovina naših posojilnic, njih omrtvelosti in zopetne požitve našemu ljudstvu pred oči jasno sliko njegovih pravih, zvestih prijateljev, pa tudi njegovih starih, zakletih nasprotnikov.

Naše posojilnice so poživljene. Vrača se vanje nervus rerum — živec življenja, denar. Ene posojilnice so imele več naloženega pri Zadrugi zvezi in bodo sedaj dobile od nje večje vsote. Druge so imele večje vsote v kmečkih dolgovih in bodo dobile tako več od Poštne hranilnice. Ene bodo dobile hitreje, druge nekoliko kasneje. Denar je prišel, odnosno bo prišel. Glavno pa je doseženo: denar je varen in tisti, ki so potrebni, ga morejo dvigniti. Tako so izginili dvomi in strah iz naših vrst, kar se tiče posojilnic in usode v njih naloženega denarja. Zaupanje se vrača in z njim zmaguje med ljudmi tudi preudarnost. Vedno bolj uvidevajo, da vsega denarja takoj ne morejo dobiti, ker jim večinoma tudi potreben ni. Denar ni za to, da bi se shranil v skrinjah in nogavicah. Kmečki denar tudi ni za to, da bi se odnesel v tuje, nekmečke zavode, v katerih je za kmečko gospodarstvo izgubljen, ker gre oploditi tuje gospodarstvo: mest, tovarnih in rudnikov. Še bolj ko prej mora veljati geslo: Kmečki denar v kmečke posojilnice! Iz skrinj naj gre zopet v domače posojilnice, iz mesta naj se preseli domov! Kmetje bodo le takrat kaj pomenili, če bodo držali skupaj. Če ne bo kmet kmetu prijatelj, kdo pa mu bo? Iz medsebojnega zaupanja se bo rodila sloga, in v slogi je moč!

„Kmetijski list“ in podpora

V številki dne 9. februarja smo stavili vprašanje, ali in koliko podpore je dobil »Kmetijski list« od »Kmetijske družbe«. Sicer prav gostobesedni »Kmetijski list« na to vprašanje še ni našel besede odgovora. Da se odgovor olajša, dostavimo to-le

vprašanje: Kdo je dobil 22. julija 1936 10.000 din podpore, 12. septembra 1936 5000 din podpore, 19. septembra 10.000 din? Ali in od koga je bil ta denar prejet kot provizija od tvornice za galico?

Nevarna gibanja hitlerjancev v Gradcu

Avstrijski kancler dr. Schuschnigg je 24. februarja komaj prišel svoj veliki govor v dunajskem državnem zboru, že so uporabili to priliko štajerski hitlerjanci za velike demonstracije v Gradcu. Zbralo se je kakih 16.000 narodnih socialistov pred graškim rotovžem in zahtevalo od župana Schmida, da mora zaplapolati z magistrata zastavo s kljukastim križem. Župan se je vdal, a že drugi dan je bil poslan z Dunaja na dopust, s katerega se ne bo več vrnil na svoje mesto. Zadnji nedeljo, 27. februarja, so bile napovedane velike demonstracije hitlerjancev v Grad-

cu proti »komunistični nevarnosti« v vrstah domovinske fronte. Ob tej priliki bi bil moral govoriti novi avstrijski notranji minister Seiss-Inquart, ki je izjavil, da bo sam odpotoval v Gradec. Na podlagi te izjave so oblasti prepovedale hitlerjanske manifestacije in so podvzele obširne varnostne ukrepe ter pozvale narodne socialiste, da odstopijo od svojega pohoda na Gradec. Poleg pohoda je bilo pripravljeno topništvo, oddelki strojnih pušk in tanki, nad mestom pa so krožila štiri bombna letala. Do izgredev ni prišlo. V Gradcu se zaprte vse visoke in srednje šole.

Poljska proti framonom

Framasoni (prostozidarji) so tajna družba, ki kovari in rovavi proti cerkvi in državi. To njeno delovanje v Poljski je dalo povod interpelaciji, ki je bila v zadnji tretjini meseca februarja vložena v poljskem parlamentu. Na to interpelacijo je odgovoril predsednik vlade Sladkowski takole: »Poljska nima zakona, ki bi prepovedoval framonstvo. Kot Poljak in mi-

nistrski predsednik pa sodim, da je vpliv framonstva v Poljski jako škodljiv. Sam nisem in tudi nikdar ne bom framon. Zatrjujem odločno, da moja vlada pobija ter bo pobijala vpliv vseh internacional, ki je državi škodljiv.« Tudi v Jugoslaviji bi bil umesten energičen nastop zoper framonstvo in njegov vpliv na politiko. To bi bilo državi v veliko korist.

Morski psi požrli proslulo tihotapko

Na griču pred vzhodnoindijskim angleškim obmorskim mestom Singapore je posedala razkošno opremljena vilo Amerikanka Molly Vanderloov, ki je bila znana po vsem svetu pod imenom »singaporski hudič«. Iz svoje vile je organizirala po vseh delih sveta tihotapstvo s prepovedanimi mamili in trgovino z dekleti. Policija ji ni mogla do živnega, čeravno je vsakdo znal, da je bilo na njeno povelje umorjenih več stražnikov in je zginilo toliko in toliko njej nevarnih ljudi. Pri njej je na-

šlo varno zatočišče na stotine svetovno-znanih špijonov in najbolj proslulih elementov.

Pred dnevi je zasledovala singaporska pristaniška policija čoln, katerega so veslali z vso naglico trije domačini in je sedela v njem bela ženska. Čoln se je naenkrat prevrnil. V trenutku nesreče se je pojavilo celo krdelo morskih psov, ki so z bliskavico požrli ponesrečene z zgoraj omenjeno najbolj bogato in pretkano ameriškansko tihotapko vred.

Strahovita eksplozija

V rudniku Moguari v Mehiki se je zgodila 23. februarja zvečer strahovita eksplozija. Iz nepojasnjenih vzrokov je eksplodiralo več vagonov plina in dva vagona dinamita. Eksplozija je bila tako silovita, da se je zrušilo na razdaljo 10 km 60 hiš do temeljev. V obsegu 25 km ni ostala cela niti ena šipa. Ker se je zgodila nesreča zvečer, ko se je podajalo prebivalstvo k počitku, je razpok nepopisno vse prestrašil in so bili ljudje prepričani, da je potres.

Po eksploziji so izbruhnili požari, ki so še povečali splošno zmedo. Radi pomanjkanja vode niso mogli gasiti. Izpod razvalin so potegnili 33 mrtvih. Število hudo in smrtnonevarno poškodovanih znaša sto. Eksplozija je zasula izhod iz enega rudniškega rova, v katerem je bilo sto rudarjev. Rešilnemu moštvu je uspelo še v teku noči, da je z največjim trudom in požrtvovalnostjo rešilo zasute. Materialna škoda je zelo velika.

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

V tretje isti predsednik našega senata. Na senatni seji 22. februarja v Beogradu so bile na dnevnem redu volitve predsednika, dveh podpredsednikov in enega tajnika senata. Postavljena je bila samo ena lista in je bil v tretji izvoljen dr. Mažuranič za predsednika.

Proračun načelno sprejet. Narodna skupščina je končala splošno razpravo o novem državnem proračunu 24. februarja. Zaključku razprave je sledilo glasovanje. Glasovalo je 370 poslancev, od teh 183 za proračun, 96 pa proti.

V DRUGIH DRŽAVAH

Avstrijski kancler dr. Schuschnigg za samostojnost Avstrije. V veliki dvorani bivšega avstrijskega parlamenta na Dunaju se je sestal 24. februarja avstrijski zvezni svet. Ob tej priliki je dr. Schuschnigg odgovarjal Hitlerju in je pojasnjeval vsebino zadnjega dogovora s Hitlerjem v Obersalzbergu pri Berchtesgaden na Bavarskem. Dr. Schuschnigg je govoril stvarno in je poudaril, da je temelj dogovora s Hitlerjem priznanje avstrijske ustave z dne 1. maja 1934. To je priznanje domovinske fronte kot edine nositeljice vse politične volje v Avstriji. Dalje sta se obvezali nemška in avstrijska vlada, da bosta smatrali vprašanje avstrijskih narodnih socialistov kot avstrijsko notranjo zadevo. Celoten dogovor med Hitlerjem in Schuschniggom temelji na pogodbi med obema državama, ki je bila sklenjena 11. julija 1936. Ta pogodba ugotavlja, da se nemška vlada obvezuje priznati popolno neodvisnost Avstrije.

Romuni so izglasovali novo ustavo. Romunija je dobila novo ustavo, o kateri je 24. februarja glasoval narod: ali jo sprejme ali ne. Glasovanja se je udeležilo 92,51 odstotkov vseh volilcev. Za novo ustavo je oddalo svoje glasove 99,88%, proti ustavi je glasovalo 5415 volilcev, torej 0,12%. O novi ustavi smo že parkrat pisali. K dosedanjim poročilom o določbah ustave dostavljamo še to, da uvaža nova ustava smrtno kazen v vojnem in mirnem času.

Prostovoljni razhod »Železne garde« v Romuniji. Kapitan Codreanu, vodja legionarjev »Železne garde«, je podal nepričakovano izjavo, da se umika iz političnega življenja, da bo zapustil Romunijo in se bo odpeljal v Rim. Razvezuje prisege vse legionarje, člane stranke »Vse za domovino« in jo razpušča.

Sestanek zastopnikov držav Balkanske zveze v turški prestolici. Sestanek zastopnikov držav Balkanske zveze se je vršil v turški prestolici v Ankari. Naš ministrski predsednik in zunanji minister dr. Milan Stojadinović se je odpeljal v Solun v spremstvu romunskega državnega podtajnika v zunanjem ministrstvu Petresca Comnen, ki je tokrat zastopal romunskega zunanjega ministra in ministrskega predsednika Tataresca. V Solunu se je omenjenima državnikoma pridružil še predsednik grške vlade Metaxas, nakar so nadaljevali vsi trije vožnjo proti Ankari. Dne 24. februarja je bilo v Ankari peto zasedanje stalnega sveta Balkanske zveze.

Po odstopu angleškega zunanjega ministra. Zadnjič smo poročali, da je odstopil angleški zunanji minister Eden radi nesporazuma med njim in predsednikom vlade Chamberlainom, ki je za takojšnja pogajanja z Italijo in Nemčijo. Po odstopu Edena so nastopili v angleški zbornici poslanci za in proti pomirjevalni politiki Chamberlaina. V resni nevarnosti je bila celotna angleška vlada, ker je zadeva razmerja Anglije do Italije in Nemčije za bližnjo bodočnost dozorala tako daleč, da je delavska stranka, ki je proti ministrskemu predsedniku, predlagala za Chamberlainovo politiko glasovanje o nezaupnici. Nezaupnica je bila pa odklonjena in je dobil Chamberlain od strani zbornice častno zadoščenje. Od 630 poslancev je glasovalo za vlado 330 in proti samo 163, s čemur je bil predlog nezaupnice odklonjen.

Novi angleški zunanji minister. Po odstopu Edena je bil imenovan za zunanjega ministra lord Halifax. Za državnega podtajnika, ki bo zastopal Halifaxa v spodnji zbornici, je imenovan dosednji podtajnik ministrstva za delo Butler.

Francoska vlada se je komaj obdržala. Isti pretresljaji krize kakor angleško vlado so ogrožali tudi obstoj francoske vlade. V Franciji sili vedno bolj v ospredje težnja po sestavi nove vlade nacionalne edinosti. Francoski zunanji minister Delbos je hotel odstopiti, ker je izjavil, da mora Francija spoštovati brezpogojno francosko-sovjetsko pogodbo in zvezo s Čehoslovaško. Glede francosko-italijanskih pogajanj je izjavil Delbos, da bo priznala Francija zasedbo Abesinije šele po umiku dobrovoljcev iz Španije in potem, ko bo prenehala Italija s posredovanji v Španiji. Francoska vlada je za zunanjo politiko angleške vlade pomirjenja z Italijo

in Nemčijo. V tem oziru je zmagal angleški ministrski predsednik, angleški zunanji minister pa je odstopil, ker si ni maral osvojiti stališča šefa vlade. Iz istega vzroka kakor Anglež Eden bi se bil umaknil Francoz Delbos. Delbosovo ostavko je preprečil predsednik republike Lebrun, ki je uvidel nevarnost, ki grozi Franciji, če bi sedaj vlada zašla že zopet v krizo. Radi Lebrunovega posredovanja je šla francoska vlada z Delbosom pred zbornico in je končala srečno zunanje-politično razpravo.

Zaupnica francoski vladi. Dne 27. februarja v noči je bila v francoski zbornici zaključena razprava o francoski zunanji politiki, ki je trajala tri dni. Govorilo je nad 50 govornikov. Pred glasovanjem o zaupnici vladi je povzel besedo ministrski predsednik Chautemps in je poudaril, da ostane zunanja politika Francije nespremenjena, zvesta Zvezi narodov in da Francozi ne bodo žrtvovali nobenega svojih starih prijateljev. Zbornica je sprejela Chautempsova izvajanja z odobravanjem. Vlada je prejela pri glasovanju o zaupnici nepričakovano večino 439 glasov, proti sta glasovala samo dva poslance, dočim se je veliko število poslancev vzdržalo glasovanja.

Francija bo izdala v tem letu 15 milijard za oborožitev. Izdatki za francosko oboroževanje bodo narasli v tem letu od 11 milijard na 15 milijard frankov. Vire za te ogromne izdatke bodo iskali v posojilu.

Nemški maršal Göring zopet na Poljskem. Nemški feldmaršal in ministrski predsednik Göring se je pripejal 23. februarja v poljsko prestolico v Varšavo. Po obisku predsednika republike se je podal k ministrskemu predsedniku Śladkowskiemu, k zunanjemu ministru Becku in k maršalu Rydz-Smiglyju. Göringov obisk je bil v zvezi z velikim lovom po razsežnih loviščih na Poljskem.

Novice iz španske državljanske vojne

Teruel v drugič zavzet od nacionalistov

Pisali smo že o srditih, zelo krvavih in dolgotrajnih bojih, ki so se bili na severovzhodni fronti za v vojaškem oziru zelo važno mesto Teruel in okolico. Radi obkoljevalnih manevrov nacionalnih čet krog Teruela so zgubili rdeči v zadnjem času 25.000 mož. K tem je treba prišteti še 4000 miličnikov, katere so zajeli zmagovalci v popolnoma porušenem Teruelu, ki je bil 22. februarja v drugič zavzet od nacionalistov. Radi ponovnega zavzetja Teruela so se vršili po vsej nacionalni Španiji veliki in navdušeni sprevodi, v katerih so vzklikale množice zmagoviti vojski generala Franca. Generalu Francu v res-

nici ni šlo toliko za posest Teruela, ampak da si ustvari široko podlago za veliko ofenzivo proti vzhodu, ki naj bi, če se posreči, ločila Katalonijo od ostale rdeče Španije.

Franco nadaljuje z ofenzivo

Po zavzetju Teruela so Francove čete nadaljevale ofenzivo proti vzhodu proti cesti, ki vodi v Valencijo in na jug v dolino Turie. Že 23. februarja so prodrli zmagoviti nacionalisti 8 km vzhodno in 10 km južno od Teruela. Rdeče čete nudijo prodirajočim le slab odpor in se v splošnem umikajo, ne da bi se spuščale v boje od blizu.

Japonsko-kitajska vojna

Koliko so zavzeli Japonci od Kitajske?

Japonski vrhovni generalni štab na kitajskih bojiščih je izdal uradno poročilo, ki trdi, da so zasedle dosedaj japonske armade na severnem Kitajskem 669.000 kvadratnih kilometrov. To ozemlje je tako veliko kakor Japonska ali nekoliko manj kot trikratna Jugoslavija. Na osrednjem Kitajskem je zasedenih 70.000 kvadratnih

kilometrov, kar znači eno četrtino naše države.

Sprememba v vodstvu japonskih čet na Kitajskem

Mesto generala Macuija je imenovan za glavnega poveljnika vseh japonskih sil na Kitajskem general Hunroku Hata, član vrhovnega vojnega sveta. Macui je bil pristaš skrajnih mer in je vodil politiko,

ki ni bila zmeraj v skladu z navodili iz Tokia. Bil je tudi v sporu s poveljnikom japonske mornarice v kitajskih vodah, ki je bolj zmeren. V Tokiu posebno zamerijo, da Macui ni mogel preprečiti ropanja v Nankingu in Hankau. Macuiju se tudi ni posrečilo sestaviti samostojne kitajske vlade v Srednji Kitajski.

Kitajski letalci nad japonskim ozemljem

Drugič v dobi japonsko-kitajske vojne so priletela kitajska letala 23. februarja nad japonsko ozemlje. Sedem kitajskih bombnikov se je pojavilo krog poldne omenjenega dne nad Tajhokom, glavnim mestom japonskega otoka Formoza, kjer imajo Japonci glavno oporišče za svoje letalske napade na južno Kitajsko. Kitajske bombe so razdeleale letališče in so povzročile v mestu sāmem veliko razdejanje, požare in strah med prebivalstvom.

Po katoliškem svetlu

Postne pridige v mariborski stolnici. Da se ustreže splošni želji mariborskega meščanstva, bodo letos v stolnici postni govori vsak petek ob pol osmih zvečer. Začnejo se prvi petek v marcu, 4. marca, in se na Veliki petek končajo. Dosedanji postni govori ob nedeljah popoldne so bili radi prezgodnje ure pa tudi radi nedeljskih izletov premnogim iz meščanstva neprilicni. Ob petkih pa se morejo radi pozne ure postnih govorov udeležiti tako trgovski in obrtniški sloji kakor uradniki in nastavljenici, ker ob tej uri počivajo uradi in obrati. Letošnji postni govori bodo obravnavali Gospodov pasijon, a bodo zajeti iz sodobnega življenja, ter se dotaknili verskih in moralnih razmer, kakor jih doživljamo v mestu in predmestju Maribora. Zlasti pa hočejo poslušalstvu pregnati iz src neutemeljeni strah pred Bogom, ki je vendar naš Oče, mi pa otroci božji, ne sužnji! Bog zasluži našo ljubezen in naše zaupanje! Spored petkovih postnih pobožnosti je sledeči: ob pol osmih zvečer se poje križev pot, ob tridelet na osem bo postni govor, po govoru blagoslov z Najsvetejšim, konec. Stolna in mestna župnija je radevolje spolnila meščanstvu njegovo že staro, tiho željo glede postnih pobožnosti v petkih. Meščanstvo pa zlasti ugledni gospodje uradniki, trgovci, obrtniki, delavci, nastavljenici in dijaki naj vsak petek v postu zvečer napolnijo mariborsko stolnico. Opozarja se občinstvo, da vsled petkovih postnih pobožnosti v mariborski stolnici ne prenehajo postne pridige ob nedeljah ob 17. Te ostanejo slejkoprej, ker imajo svoje poslušalce.

Duhovne vaje v Domu presv. Srca v Mariboru, Levstikova 29. Za fante od 5. do 9. marca; za moške od 18. do 22. marca. Začetek zvečer prvega dne, sklep zjutraj zadnjega dne. Priglasiti se je treba vsaj tri dni prej. Preč. gg. dušni pa-

Oglas je reg. pod S. Br. 181 od 1. III. 1937

To drzno kitajsko bombardiranje je vznemirilo vso Japonsko, ker pričakujejo sedaj, da bodo napadli kitajski letalci še ostale japonske otoke.

Znani ljubljanski g. kanonik umrl. V Ljubljani je preminul 26. februarja v starosti 67 let g. dr. Mihael Opeka, stolni kanonik. Rodil se je na Vrhniki. Med svetovno vojno je bil nadzornik za osnovne šole na Kranjskem. Po prevratu je bil imenovan za stolnega kanonika. Blagopokojni je slovel kot pridigar, pesnik in pisatelj. Slava njegovemu spominu!

Nesreče

Na lupini oranže spodrsnil in si zlomil nogo. Anton Vuk, 43 letni trgovski vodja iz Radvanja pri Mariboru, je v mariborski Vetrinjski ulici spodrsnil na lupini oranže, padel in si je zlomil levo nogo. Vuk je pred kratkim zapustil bolnišnico, kjer si je bil komaj pozdravil zlomljeno levo nogo.

Transmisija ga je zagrabila. V Pivoli pri Hočah v mariborski okolici je zagrabila transmisija 35 letnega žagarja Jožefa Florjana, kateremu je strlo par reber in ima poškodovani obe roki. Florjana so oddali v bolnišnico v Maribor.

Požar povzročil 20.000 din škode. Dne 25. februarja pod večer je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopju posestnika Fr. Lobnika v Pivoli pri Hočah. Domačim je uspelo, da so rešili v zadnjem hipu živinc in nekatere gospodarske stroje. Zgoreli so hlevi, kolarnica ter šupa za listje. Gašenje je bilo otežkočeno radi pomanjkanja vode. Škoda znaša 20.000 din.

Neprevidno ravnanje z orožjem. Iz Šalovcev pri Središču ob Dravi poročajo: Vsled neprevidnega ravnanja s puško, za katero ni vedel, da je nabita, je Hub. Žerjav v družbi svojega brata Otona in Franca Bauman pomeril in sprožil v Borko Konrada. Strel je Borka zadell v spodnji del obraza in v vrat tako, da mu je odtrgalo pet zob, a v vratu mu je obtičalo 20 šiber na tako nevarnem mestu, da mu jih niti z operacijo za sedaj ni mogoče odstraniti. Ustreljeni je po srečnem naključju držal dlan leve roke pred očmi in je dobil v dlan tudi 18 šiber, ki so mu zdrobile kost. Če bi tega ne bil storil, bi bil gotovo ob vid. Sedaj se ponesrečeni zdravi v ormoški bolnišnici.

73 letni prevžitkar smrtno ponesrečil. V mlinskem rokavu Ščavnice med vasema Prepetinci in Logarovci v Slov. goricah so našli utopljenega 73 letnega prevžitkarja Matijo Stajnka. Rajni je šel od svojega zeta v sosedne Prepetince, da bi prevzel kolarsko delo. Na povratku zvečer mu je spodrsnilo na brvi, padel je v precej globoko strugo Ščavnice in utonil.

Novice

Osebne vesti

D. dekan M. Riepl umrl. Pri D. M. na Jezeru v Mežiški dolini je umrl po večletnem hiranju g. Matej Riepl, dekan Mežiške doline in konzistorialni svetnik. Rodil se je 29. junija 1871 pri Sv. Štefanu pri Velikovcu. Mašniško posvečenje je prejel leta 1896. Služboval je kot kaplan in župni upravitelj na več farah v slovenskem delu krške škofije. Leta 1911 je pri-

šel za župnika k D. M. na Jezeru. Slovenski narod bo ohranil narodno zavednega in vsestransko delavnega g. dekana v trajno hvaležnem spominu, ker je njegova zasluga, da je pripeljal vso Mežiško dolino v Jugoslavijo. Leta 1926 je bil imenovan za dekana Mežiške doline. Leta 1936 ga je zadela prvič kap in od tedaj ni več zapustil postelje do smrti, ki ga je rešila trpljenja. Blagemu duhovniku in rodoljubu bodi Vsemogočni večni plačnik!

Domačija pogorela. Pri Sv. Urbanu pri Ptuj sta zgorela posestnici Tereziji Cvetko hiša in gospodarsko poslopje z raznimi živili, krmo in poljedelskimi stroji. Škoda znaša 35.000 din.

Mizar si zlomil nogo pri smučanju. Martin Rozman, 28 letni mizar od Sv. Lovrenca nad Prožinom, si je zlomil pri smučanju desno nogo in so ga prepeljali v celjsko bolnišnico.

Mlad rudar in oče treh otrok smrtno podst. V trboveljskem dnevnem kopu »Neža« je bil zaposlen z razstreljevanjem skalnatih plasti, ki pokrivajo premog, 37 letni rudar Miha Korošec. Sredi dela se je skalnata plast nenadoma razmaknila in zdrvela v prepad. Korošec je sicer preskočil na drugo plast, a ga je kljub temu kamenje zasulo in so ga izkopali mrtvega. Smrtno ponesrečeni zapušča ženo s tremi otroci.

Nesreča železniškega dnevničarja. Žerjavu Francu, 26 letnemu železniškemu dnevničarju, sta zmečkala pri premikanju dva vagona odbijača pri Zidanem mostu desno roko v komolcu in sta mu jo čisto zdrobila. Je to v teku par dni pri Zidanem mostu že tretja železniška nesreča.

Ostrešje na župnišču zgorelo. Od Belih vod poročajo: Dne 23. februarja nas je zadela požarna nesreča, ki je opustošila naše župnišče. Vnele so se saje v dimniku, odtod je planil ogenj skozi zidno razpoko na leseno ostrešje ob dimniku. Ogenj je bil opažen, čim je udaril skozi leseno streho, ki je bila takoj vsa v plamenu. Od vseh strani je ljudstvo prihitelo gasiti, znosilo je vse premičnine iz sob goreče hiše, nato pa tako uspešno gasilo, da je bil opoldne ogenj zadušjen na podstrešnem podu. Če bi bilo poslopje krito z opeko, bi tega požara ne bilo, ker lesene strehe nismo mogli ugasiti. Zgorelo je vse podstrešje z vsem, kar je bilo na njem. Škode je nad 30.000 din, ki je le delno krita.

Razne novice

Zveza bojevnikov v Ljubljani priredi v nedeljo 6. marca ob 11 v dvorani »Ljudske univerze« v Maribor, Slomškov trg, propagandno predavanje s skioptičnimi slikami »O spomeniku neznanemu slovenskemu vojaku«, ki ga nameravamo postaviti Slovenci pri Mariji Pomagaj na Brezjah.

Zveza bojevnikov priredi 6. marca v Celju ob devetih dopoldne v kino-dvorani »Ljudski dom« predavanje za grob neznanega vojaka na Brezjah. Vstopnine ne bo in so vabljeni vsi moški kakor tudi vse ženske ter odrasla mladina. Ta dan se bo po vsej Sloveniji zbiralo za spomenik neznanega slovenskega vojaka. Nihče naj ne odreče prispevka!

Veliko poučno potovanje po Avstriji in Nemčiji priredi Zveza absolventov kmetijskih šol z velikim izletnim avtobusom od 10. do 18. julija. V načrtu je ogled vseh večjih mest v Avstriji in Nemčiji (Berlin, Hamburg, Leipzig itd.), kmetijskih šol, vzornih veleposestev in drugih znamenitosti. Vožnja s hrano in prenočiščem bo stala okrog 1860 din, kateri znesek je plačljiv v obrokih. Prijave je poslati čimprej na naslov: Žolnir Ivo, Ljubljana VII, Frankopanska 11, kjer se dobijo tudi podrobnejša pojasnila.

Sanatorij v Mari vru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Hranilne knjižice se vzamejo v račun. Vodja sanatorija specialist za kirurgijo Dr. Černič. 964

Ravnateljstvo Mestne hranilnice v Ptuj ob- javlja, da izplačuje zavod na podlagi sklepa od 31. januarja 1938 vse manjše naložbe na hranilne knjižice. V smislu gornjega sklepa bo hranilnica oproščene in nedvignjene naložbe na zahtevo stranke prepisala na nove vloge. O tem sklepu se obveščajo vlagatelji zavoda. 361

Živinozdravnik dr. S. Sredović, Maribor, Stritarjeva 5/I, specialist za krave in splošna živinozdravniška praksa. 265

ZAHVALA

Podpisani Vasle Ivan se zahvaljujem upravi »Slovenskega gospodarja«, ker mi je točno izplačala zavarovano vsoto 1000 din, ker mi je 13. oktobra 1937 pogorela stanovanjska hiša. Kakor sem bil dosedaj celoletni naročnik, ostanim tudi v bodoče. Tudi vsem drugim prav toplo priporočam »Slovenskega gospodarja«. — V vsako krščansko hišo ta list!

Ivan Vasle, posestnik,
Marija Reka, Sv. Pavel pri Preboldu.

Obžalovanja vredni slučaji

Tolovajski napad na posestnico. V Štatenbergu pri Slovenski Bistrici se je predstavljajal neznanec kot vinski trgovec Jernej Gabrec, ki bi rad nakupil vina. Zelo dobro si je ogledal laži-trgovec samotni dom 70 letne posestnice Marije Pušnik pri Štatenbergu. Stara samotarka je tudi na glasu, da je premožna. Kar naenkrat so se pojavili v noči v hiši Pušnikove trije neznanci, ki so obstopili njeno posteljo. Eden je svetil posestnici z električno svetilko v obraz, drugi ji je grozil z nožem in tretji z gnojnimi vilami. Trojica je zahtevala od preplašene reve pod resno pretnjo smrti denar. Pušnikova jim je res izročila vso gotovino, katero je imela doma v iznosu 550 din. Roparski napad so preiskali orožniki in dognali, da ga je organiziral in izvedel desetkrat predkaznovani Ivan Šoršak z Vrhloge, ki se je poslužil krinke vinskega nakupovalca. Za Šoršakom je izdala oblast tiralice.

Dva poškodovana se zatekla v ptujsko bolnišnico. Franc Kramberger, 28 letni vinčar iz Črmljenšaka, se je na svojem domačem furežu sprl s svakom Jakobom Holc. Krog polnoči je zabodel Holc v prepiru Krambergerja v prsa. — 20 letni Janez Zelenko iz Podvincev je luščil bučnice pri posestniku Francu Čehu. Na povratu proti domu ga je nekdo v gozdu obstrelil. Oba poškodovana sta se zatekla po zdravniško pomoč v ptujsko bolnišnico.

Sin poškočoval očeta z žago. Na Ščavnici v občini Gornja Radgona je bil posestniški sin Alojz Kegl že dalje časa s svojim očetom v prepiru radi izročitve posesti. Zadnje dni sta se oče in sin sprla ponovno. Sin je pograbil veliko žago in je s koničastim železnim ročajnikom hudo obdelal svojega očeta po glavi. Neverjetno nasilnega sina so zaprli orožniki.

Izredno drzna vlomilska tolpa. Še neodkrita vlomilska tolpa je izvršila pri Sv. Antonu v Slov. goricah, v Čagoni in Brennovi v noči na 23. februar 12 vlomov. Najprej so vdrl v klet posestnika Feldhoferja, kateremu so odnesli vino ter razno orodje. Od imenovanega so šli po vrsti od sosedu do sosedu ter so vlamljali v hleve in kleti. Posestniku Vogrinu so ukradli dva prašiča in so si jih razdelili v sadosnosniku za hišo. Posestniku Ljubecu so izmaknili 150 litrov vina. Vlomilci so imeli s seboj najbrž voz, na katerem so odpe-

ljali obilni plen. Antonjevčani so upravičeno razburjeni radi pojava tolikanj drzne tolpe in že komaj čakajo, da jo izsledijo in spravi na varno orožništvo, ki je pridno na delu.

Smrtna žrtev fantovskega pretepa. Na občinski cesti, ki se odcepi od banovinske ceste Krško—Sv. Križ, so našli ubitega 27 letnega Franca Tomažina iz Jelš. Bil je ustreljen v glavo, zaboden v hrbet in je imel s polenom razbito glavo. Orožniki so zaprli več osumljencev, ki so napadli Tomažina po popivanju fantovske družbe.

Domačija žrtev nočnega požiga. Na Vačah pri Litiji je postala žrtev požiga iz masčevanja domačija Jakoba Končarja.

Slovenska Krajina

Delavci! V nedeljo 6. marca pridite vsi v Soboto na veliko delavsko zborovanje, ki ga bo priredila Zveza poljedelskih delavcev v Soboti na dvorišču hotela »Dobray — Krona« ob pol dvanajstih dopoldne. Poljedelski delavci! To zborovanje bo eno izmed največjih, kar jih je doslej sploh bilo. Vsi, ki hodite na sezonska dela v tujino, pridite na to zborovanje, da pokažete merodajnim činiteljem, koliko vas je in kako močna je vaša organizacija. Pridejo odlični govorniki iz Ljubljane. Ta dan imajo priti tudi delegati iz Nemčije radi nabiranja delavcev. Tako boste zvedeli, koliko delavcev bo letos šlo v Nemčijo, Francijo, na Belje in v Bačko. Zborovanje se bo vršilo ob vsakem vremenu, zato naj dež, sneg ali slaba pot in razdalja do Sobote nikogar ne ovira. Pridite vsi!

Delavstvo za Belje. Na državno veleposestvo v Baranjo »Belje« bo šlo letos 1370 delavstva, torej skoraj 400 več ko lani. Toda, če bo našemu delavstvu odprta pot v Nemčijo, bo težko dobiti za Belje toliko dobrega delavstva. Plača se namreč ne da niti primerjati. V Nemčiji se plača dnevno celo preko 40 din, dočim je v Baranji dnevna le 10, oziroma 12 din za moške. Naši palerje so letos prosili boljšo plačo, pa so našli gluha ušesa. Čudimo se temu, saj pri nas doma plačujejo poleti kmetje po 14 din in še hrano. Lani so imeli na tem posestvu okrog 20 milijonov dinarjev čistega dobička, tako mi je vsaj povedal neki upravnik. Pa kljub takemu dobičku nočejo plačati več našemu delavstvu. Pri akordnih delih so sicer nekoliko zboljšali plačo, pa se veliko ne bo poznalo. Za neko malenkost so zvišali plačo tudi našim palerjem. To delavstvo se najbolj izrablja. Zveza poljedelskih delavcev v Soboti se bo morala zavzeti za to delavstvo, da se jim ne bodo godile tako velike krivice.

Sv. Sebeščan. Za naš Prosvetni dom je poslala Pintarič Marija iz Francije (šalamenci) 75 din. Bog plačaj! Posnemajte! — Uradne ure na občinskem uradu so po sklepu odbora od 8 do 14.

Mačkovec. V nedeljo ponoči so tatovi odnesli mlinarju Gomboc Alojziju 150 litrov bučnega olja in velik remen, vreden več tisoč dinarjev. Vse je pri tem nekam sumljivo in tat gotovo ni daleč doma. Zadevo preiskujejo orožniki. Upamo, da bo tat kmalu izsleden. Mlin je last bratov Gomboc.

Sv. Jurij. Prosvetno društvo je dobilo svoj skromen društveni prostor. Ta prostor obstoja le iz ene sobice, ki nam jo je dala na razpolago rimsko-katoliška cerkev v poslopju ljudske šole. Tak društveni prostor nam je bil že nadvse potreben. Sedaj bomo tu nemoteno imeli svoje vaje za igre, seje, sestanke pa tudi knjižnico. Skromno smo začeli, a vseeno imamo zdaj že precejšnje število lepih, poučnih in zabavnih knjig. Precej knjig sta nam darovali tudi dru-

štvo Sv. Cirila in Metoda ter Mohorjeva družba. Prav posebno pa se bo še naša knjižnica povečala, ko dobimo nagrado Tiskarne sv. Cirila, ki si jo je naše društvo priborilo kot edino v Prekmurju. Knjižnica bo odprta vsako nedeljo po večernicah. Zato pridno segajte po knjigah! — Pri nas je ljudstvo navajeno, da gre po svetu za delom. Zato je ta bolezen zajela že tudi šolske otroke višjih razredov. Saj se godijo primeri, ko si otrok nabavi delavsko knjižico, in ko je oprščen z aprilom, zgine z ostalimi na državna posestva. Pa naše občine niso toliko uvidevne, da bi preprečile take primere. Če pa občine vseeno izdajajo še šoloobveznim otrokom delavske knjižice, bi morale okrajno glavarstvo napraviti temu konec! Kolika škoda je vendar to za mladino!

Serdica. Vsaka država gleda na to, da so razmere ob meji, če ne vzorne, pa vsaj povoljne. To pa iz vsakega ozira, naj bo to iz prosvetnega ali pa vesplošnega. Pri nas imamo šestrazredno

šolo, pa namesto šestih le tri učitelje! Ne bomo nič zabavljali, pač pa prosimo, da prosvetna oblast nekaj ukrene, saj vendar to bode v oči!

Velika Polana. 19. februarja nas je za vedno zapustil naš mali prvoletni šolarček Kokonov Slavek. Ko je prestopil v peto leto, se je prehladil v hrbtenico. Iskal je pomoči pri zdravniku v Zagrebu, a bilo je zaman. Štirinajst mesecev je bilo njegovo telo v gipsu. V svojem kratkem življenju je večkrat rekel: Ko bom jaz v osmem letu, bom umrl. — In res ga je Bog takrat poklical k sebi. Jako je trpel, a vse zadovoljno in s smehom na ustnicah. Prvo sv. obhajilo je prejel na bolniški postelji. Svojo starejšo sestro je vedno prosil, ko je prišla iz šole: »Čitaj mi iz 'Slov. gospodarja' Za naše male!« Rajni Slavko je bil zelo priljubljen, o čemer je pričal njegov pogreb. Počivaj v miru, ljubi Slavko! Družini naše sožalje!

*

Žrtvi pobesnele maščevalnosti

Strašna najdba

Pri Sv. Bolfenku nad Mariborom v bližini kapelice sv. Antona so našli v nedeljo 20. februarja v grmovju nekoliko proč od poti strašno razmesarjeni trupli mlade ženske in moškega. Moški je bil udarjen po glavi s sekiro s tako silo, da mu je bila lobanja presekana in so se razlili možgani. V vsem je dobil 12 udarcev s sekiro, deloma z ostrino, deloma z ušesom. Žensko truplo je imelo razbito lobanjo, presekani vrat in v vsem 24 s sekiro prizadejanih poškodb.

Ugotovitev osebnosti ubitih

Strašna najdba se je liki blisk raznesla po vsej okolici in vsak je spraševal: Kdo sta žrtvi pobesnelega napada? Ker sta bila obraza obeh popolnoma zbita, je preteklo nekaj dni, preden so ugotovili, da gre za 24 letno Milko Gorup, magistratno uradnico iz Maribora, in za 27 letnega Staneta Dolničar, gradbenega tehnika in polirja trvdke Tönnies, doma iz Št. Vida pri Ljubljani in zaposlenega v Mariboru.

† Milka Gorup

† Stane Dolničar

Hitra razjasnitev groznega zločina

Kakor hitro so prepoznali umorjenca, je oblast tudi z vso naglico sklepala na krivce.

Dolničar je odpustil lani decembra 20 delavcev, ki so bili zaposleni pri neki gradnji v Mariboru. Odpuščeni so tožili trdko za plačilo za 14 dnevni odpovedni rok.

"Kakšno milo pa imate vendar? Saj ne daje nobenih pen? Kakšno pa bo perilo? Vzemite vendar tisto dobro terpentinsko milo Zlatorog! To milo razvija gosto belo peno ter pere hitro in temeljito. In po pranju bo perilo snežno belo, voljno-mehko in duhteče."

TERPENTINOVNO MILO
Zlatorog

V soboto 19. februarja se je vršila v Mariboru obravnava radi meznega spora, v katerem je Dolničar nastopil kot glavna priča in je izpovedal pod prisego, da je delavcem pravilno v 14 dnevem roku odpovedal in je bila s tem pravda za tožitelje zgubljena.

Koj po končani razpravi so delavci grozili Dolničarju z obračunom in radi teh groženj je imela preiskava že koj od začetka lažjo oporo.

Še preden je bil nedeljski zločin pri Sv. Bolfenku sploh odkrit, se je zatekel na policijsko stražnico na mariborski Fran-

Najlažje kovine

V neki tovarni v Manchesteru v Angliji so iz kovinskega magnezija dobili neko novo zlitino, elektron, ki je skoro polovico lažja kot aluminij. Ker morajo vso magnezijevo rudo uvažati iz Amerike, Nemčije in grškega otočja, si Angleži silno prizadevajo, da bi mogli pridobivati kovinski magnezij tudi iz dolomita, katerega imajo ogromne količine doma. Iz samega dolomita so zgrajena londonska vladna poslopja. — Nova kovina bo brez dvoma izpodrinila aluminij pri izdelovanju letal, ker letalstvo teži za čim večjo nosilnostjo in hitrostjo.

Orjaške pomaranče

Kalifornijskim sadjarjem se je posrečilo imeniten poskus: posrečilo

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz preteklo in sedanje dobe

Hrvaško vino res ni bogznaj kaj radi mehko ter plehkosti. Ponašajo se z izbornim vinskim pridelkom samo Varaždinci iz svojih gor in Križovljan, po Goričaku in sploh po gričih, kateri mejijo v župniji Zavrč proti štajerski strani.

Podplatnik in Vindiš sta naložila v Ormožu pet praznih polovnjakov in krenila s posodo preko Drave v Križovljane.

Vindiš je poiskal v Križovljanih občinskega pandurja (policaja). Ta je razglasil z bobnom po selu, da iščejo štajerski kupci najboljše vino iz križovljanskih gor.

Pet polovnjakov je bilo drugo jutro po prihodu v Križovljane polnih ter plačanih. Likof za popolno izplačilo v gotovini je bila kar cela gostija. Vindiš je bil pijan kakor čep. Podplatnik ga je moral odvesti s silo, sicer bi bil povzročil še polomijo s kupčijo. V pijani nerazsodnosti je hotel veselim kumekom prižgati pipe s desetakom.

8

Priprave za sejem

Družba treh je bila oskrbljena s purani, vinom in denarjem. Pri najboljši hrani in pijači so sklenili, da bo izvršen tretji pohod s potvorbami na živinski sejem v Čakovec. Tam bi naj kupil Podplatnik več cenene živine in jo razprodal po ormoški ter ptujski okolici. Na ta način so se hoteli dokopati do bolj izdatnih vsot pravega denarja. S tem bi naj trgoval Podplatnik po obmejnih štajerskih sejnih, kjer je bila na mestu mnogo večja opreznost nego med brati Hrvati.

Za živinsko kurčijo na debelo je bilo treba tudi za Hrvate debelejši denar nego so bili desetaki, s katerimi so goljufali dosedaj.

Potočnik je zavravljal, da je že bil dobro posnel 50 goldinarski bankovec in ga deloma tudi razmnožil, pa ga je slučajno prehitel žandar in so mu prvi ponarejevalci v ječo. Dogovor glede tedaj krožečih stekronskih stotkov je bil sklenjen.

Praden se je lotil Jože nove in težavne naloge, je obiskal za nekaj dni svojo rojstno vas ter dom. Mater je potolažil z dvema puranoma in z nekaj slatinški vina. Pomiril jo je že z zagotovilom, da pomaga pri raznih kupčijah. Na ta način si bo opomogel s časom in bo v podporo borni domačiji.

kopanovi cesti 20 letni Ivan Bevardi, delavec iz Sp. Radvanja. Pripovedoval je, da je srečal v bližini Mrzlega studenca dva moška, ki sta ga prosila za ogenj. V zahvalo za prižig cigarete je neznanec Bevardija zabodel z nožem v stegno. Zabodeni je pobegnil pred napadalcema in se je zatekel k policiji. Policija je odpremila Bevardija v spremstvu stražnika v bolnišnico.

Ko se je pa v nedeljo predpoldne razvedelo o umoru pri Sv. Bolfenku, je padel sum takoj na Bevardija, katerega so začeli zasliševati in se je zapletal v protislovja.

Kmalu so orožniki in policija ugotovili, da je Bevardijev najožji prijatelj 20 letni Ivan Šajteg, doma z Zrkovske ceste na Pobrežju pri Mariboru. Šajteg je bil tudi med od Dolinarja odpuščenimi delavci.

Aretirali so Bevardija, Šajtega in še več odpuščenih delavcev. Prvotno sta oba glavna krivca tajila. Nastopile so pa priče, ki so videle ča, kako sta v soboto 19. februarja popoldne v neki gostilni v Radvanju prežala na Dolničarja. Ko je prišel mimo z Milko Gorupovo, sta se podala za obema proti Sv. Bolfenku.

Spričo takih dokazov je Bevardi 23. februarja priznal, da ga je Šajteg nagovoril, da je šel z njim in vzel s seboj domačo sekuro. Nadaljnje zasliševanje je ugotovilo, da bi naj bil zasnoval umor iz maščevanja 45 letni delavec Blaž Šega iz Radvanja, ki je bil aretiran 21. februarja. Šajteg je posebno naglašal, da je oba pregovoril Šega k zločinu in jima povedal, kdaj odhaja Dolničar iz Maribora na smučanje.

Vsi trije so se sestali v soboto 19. februarja v bližini kadetnice, odkoder so zasledovali Dolničarja in Gorupovo do mesta strahovitega dvojnega umora, radi katerega je še sedaj vse upravičeno razburjeno in zahteva najstrožjo kazen za več nego živalske podivjance!

Naši rajni

Slov. Bistrica. Vsemogočni je poklical k sebi po večno plačilo mladega gospodarja, blagega moža in skrbnega družinskega očeta Javernik Jerneja, p. d. Grila. Šele pri vstopu v moško dobo, v 36. letu starosti, je podlegel zavratni bolezni. Na zadnji poti so ga spremljali vsi sosede, številni sorodniki, prijatelji in znanci v velikem številu. Od odprtem grobu mu je govoril v slovo g. župnik pretresljive besede. Menda ni bilo očesa, v katerem bi se ne zalesketala solza, ko je našteval njegove vrline in izpolnjevanju krščanskih dolžnosti. Res, bil je vzoren mož apostolstva, ljubezniv soprog in dober oče šesterih otročičev, od katerih še ni nobeden dosegel šolske dobe. — Pogrešali Te bomo, dragi Jernej! Počivaj v miru — Tvojim dragim pa naše sožalje!

Lahonci pri Sv. Tomažu. V torek 22. februarja smo ob izredno veliki udeležbi pokopali pri Sv. Tomažu Kosi Stanka, posestnika v Lahoncih. Bil je eden prvih članov Orlovskega odseka in vnet igralec na odru Prosvetnega društva. Vedno je bil vesel, dobrodušen in zvest tovariš. — Vigred se povrne! Ti je zapel pevski zbor v slovo. Da, vigred se vrača, a Tebe, dragi

Stanko, ni, da bi zastavil plug za novo setev, da bi sejal seme v nove brazde in se radoval žetve, od Boga blagoslovljene. Čaka Te žena s štirimi majhnimi otroki, čaka Te polje in gorice, a čakajo Te zaman... Odšel si in se več ne vrneš. Naj Ti bo zemlja, ki si jo obdeloval s toliko ljubeznijo, lahka! Tovariš iz mladih let, počivaj v miru!

Poljčane. Umrl je 25. februarja Babšek Jakob, vzoren katoliški mož in oče g. kaplana Babšeka iz Celja. Hudo prizadeti družini naše sožalje — rajnemu pa večni mir!

Sv. Križ pri Rogški Slatini. Župnija šteje nad dvajset vasi, a kakor zgleda, ima božja poslanka smrt največ opravka v vasi Cerovec. Letos nam je umrlo že šest faranov, in to trije otroci in trije starejši. V vasi Cerovec je umrl en otrok in trije odrasli, katerih imena smo že objavili v »Slov. gospodarju«. Zadnji med njimi je umrl škralb Anton, prevžitkar. Izročili smo ga materi zemlji 23. februarja. Star je bil 64 let in je bil zgleden krščanski mož. Naj počiva v miru!

Sv. Vid pri Planini. Smrtna kosa precej kosi. V letošnjem letu je umrlo že sedem faranov, med njimi tudi cerkveni ključar Perčič Franc daleč naokrog znane cerkvice sv. Miklavža. Bil je zelo vnet za popravilo imenovane cerkvice. Naj počiva v miru!

Društvene vesti

Laporje. Prosvetno društvo je uprizorilo v nedeljo 20. februarja igro »Dva para se ženita«. Igralci so kljub kratkodobnemu učenju svoje vloge dobro rešili. Ljudje so se igre udeležili v lepem številu. Tudi iz sosednjih župnij je bilo precej udeležencev. Mladina, le korajžno naprej!

Vojnik pri Celju. V nedeljo 6. marca priredi Prosvetno društvo veliko »Igro o izgubljenem sinu«, pri kateri nastopi nad 30 ljudi s petjem in godbo. Igralci nastopijo v pestrih oblekah, narodnih koroških nošah in srednjeveških oblekah. Vabimo vse k obilnem obisku!

Ponikva ob juž. žel. Prosvetno društvo nas je na pustno nedeljo razveselilo z novo igro »Po-

godba«, katera nam je nudila obilo smeha. Nastopil je tudi naš priljubljeni organist s svojo pevsko četo. Čisti dobiček smo namenili za Slomšekov dom, katerega bi radi dogotovili do jeseni vsaj toliko, da uideмо pred dežjem poučeno ho. Do zdaj so bili naši društveniki zelo pridno na delu v kamnolomu in ko nas bo sneg zapustil, bomo z delom nadaljevali. Vsem, ki ste že kaj pripomogli k zgradbi, ključemo: Bog povrni — obenem pa prosimo vse nadaljnje pomoči!

„Slov. Gospodar“ stane:
za vse leto 32 din, za pol leta 16 din, za četrt leta 9 din.

Ob priliki obiska rojstne hiše je tolikanj silil vanj nad 14 letni brat Jurij, da ga je res vzel s seboj in je smel ostati pri njem par mesecev.

Potočnikovi so se bili resnično med seboj in se nam ne sme zdeti čudno, če je uvedel Jože že v mladeniški dobi mlajšega brata Jurija v ponarejevalno skrivnost. Izmed vseh Potočnikov najbolj nadarjeni Jurij se je šolal pri bratu Jožetu pod Podplatnikovo streho ter na Vindiševem stanovanju v Ptuj ob času, ko je ta potvarjal stokronske bankovce. Jurij je zapopadel z naglico kmečke nadarjenosti vse finese fotografske plošče ter prelivanje barve v drugo. Povrh je bil molčec kot grob. Starejši brat se je lahko zanesel nanj mnogo bolj nego na noč in dan pijanega pisarja Vindiša.

Ko je bila dogotovljena precejšnja zaloga novih potvorb ter pripravljena z opisano obrabo v škornjih, se je poslovil Jurij od brata. Moral je domov na željo matere, ki je dala svojega ljubljence v uk k čevljar-skemu mojstru. Hotela je, da se izuči fant obrti. Kot obrtnik ne bo tako lahko zašel na stranota po zgledu v ječi umrlega očeta in že kaznovanega starejšega brata.

Na sejmu v Čakovcu

S stotaki so se odpravili v Čakovec na živinski sejem: Podplatnik, Vindiš in mešetar Tomaž Drulek.

Čakovski sejmi so še do danes ohranili znamenitost radi obilnega dogona in prav živahne kupčije. Podplatnik je pokupil kmalu, kar se mu je zdelo prikladno za štajerske kupce. Mešetar ter gonjač Drulek je pazil na kupljeno živino. Vindiš se je motal nekaj časa po sejmišču, nato pa se je zgubil tja, kamor ga je vsikdar vleklo najbolj: v krčmo tik ob sejmskem prostoru. Kmalu ga je dobil pod klobuk toliko, da je postal bahav, glasen ter izzivalen. Kot bolj čedno oblečen ter gosposke govorice je popival pri skupni mizi s premožnejšimi barantači ter razno mestno navlako, ki je iskala ob sejmskih dnevih svoje žrtve pri kartah ter drugih sleparijah.

Okajeni Vindiš se je spustil z mestnimi stepuhi v kvartanje. Zgubljal je, dobival, dajal za vino in je vse sproti plačeval z debelim denarjem.

Vrgli so mavšl, Vindiš je bil ob celih 100 kron. Plačati je hotel iz listnice in te ni bilo več v notranjem žepu na suknji. Pretipaval se je kakor je hotel ter mogel, denarja ni bilo. Liki beli dan je bilo jasno, da mu je sunil listnico pri zatopljenosti v igro eden od soigralcev.

(Dalje sledi)

re jim je odginiti pomarančo, ki ima 55 cm v premeru, ki je torej več kakor poldrugi čevljev debela, ter je podobna bolj buči kakor pa pomaranči. Čeprav je ta poskus res imeniten ter so sadjarji lahko ponosni, da bodo pridelovali take pomaranče, vendar se jim vse skupaj najbrž ne bo izplačalo, ker te orjaške pomaranče nimajo tistega dobrega okusa in vonja po dobrih pomarančah.

Vino iz morja

Mornarji male belgijske ribiške ladje »Marie Robert«, ki je lovila slaničke v bližini belgijske obale, so nenadoma uzrli po morju plavajoče sode. Dvignili so enega iz vode, za njim pa še 49 drugih. Iz njih so stočili 4500 litrov najboljšega vina.

Dopisi

Sv. Vid nad Valdekom. (Pušenjakov shod.) Izvaja. Pri Sv. Rupertu v župniji Sv. Vid nad Valdekom je imela 31. januarja shod organizacija Jugoslovanske nacionalne stranke ali po domače Živkovič-Jevtičeva stranka. O tem shodu se »Nova doba« z dne 4. februarja bohotno hvali, kako sijajno je uspel. Bilo je na shodu kakih 30 ljudi, med temi nekaj žensk in pastirjev. Ne bomo navajali, kakšne zlate gradove nam je obetal g. Bogdan Pušenjak na tem shodu. Tudi se hvali »Nova doba«, da je kmetski fant Anton Meh navdušeno vodil skupščino, ki ga sploh zraven ni bilo, in da je bil pri volitvi soglasno izvoljen za predsednika O-JNS. Na shodu sploh ni bilo nobenih volitev za odbor nove stranke, ampak se nas je kračkomalo brez glasovanja in vprašanja napisalo na papir. Zoper to odločno protestiramo in izjavljamo, da podpisani nismo ne člani ne odborniki O-JNS, ampak smo pristaši JRZ. — Anton Meh, Ludovik Britovšek, Jernej Goršek.

Sv. Peter pri Mariboru. Možili in ženili smo se ta predpust zelo maio. Le trije pari so sklenili zakonsko zvezo, med temi sta bila tudi Horvat Franc, kmet iz Grušove, in Knuplež Rozalka, posestniška hči iz Trčove. Tema in ostalim v zakonskem življenju obilo božjega blagoslova! — Tudi šentpeterčani smo deležni knjižne nagrade v znesku 500 din, ki je naklonjena od Tiskarne sv. Cirila Prosvetnemu društvu za nabiranje naročnikov našemu tisku, ki je v tekočem letu dobil lepo število novih naročnikov.

Jarenina. V Polički vasi je bila poroka dveh parov. Dve sestre, Marija in Verona Vernik, sta se poročili: Marija z Leopoldom Lorber, Verona pa z Rudolfom Habinger. Starši obeh nevest so obenem obhajali petindvajsetletnico svoje poroke. Vernikova hiša je odločno krščanska, v katero prihaja že dolgo vrsto let »Slov. gospodar«. Želimo staršema kot srebrno-poročencema, da bi ju Bog ohranil zdrave in krepke do zlate poroke! Novoporočence pa naj spremlja božji blagoslov na življenjski poti!

Sv. Martin pri Vurbergu. Na gostiji Kunej Franc in Serdinšek Marija so gostje nabrali 100 din, katere so namenili kot botrinski dar ubogemu zamorčku. Za botro so določili nevesto in izbrali tudi njeno ime Marija, na katero naj se mala zamorka krsti. Mlademu paru želimo mnogo božjega blagoslova!

Sv. Peter in Pavel v Ptuj. Poročila se je obče priljubljena mladenka Marija Vilčnik, kmečka hči iz verne krščanske hiše Vilčnikove na Grajeni pri Ptuj, za uglednim veleposestniškim sinom Matejem Zupanič iz Spodnje Hajdine pri Ptuj. Bog daj srečo!

Gornja Radgona. V četrtek 24. februarja so avstrijske obmejne oblasti v Radkersburgu predale našim v Gornji Radgoni izgnano družino, pristojno v Trate, občina Velka, okraj Maribor levi breg. Izgnana zakonca z dvema malima otrokoma sta Deutschmeister Ivan in Marija. Marija je bivala v Avstriji že od rane mladosti ter se je poročila z Ivanom. Nastanila sta se v občini Hirt v Avstriji kot najemnika-poljedelska delavca. Tudi Ivan je tukaj bival neprestano 16 let. V sredo 23. februarja jima je župan občine Hirt nenadoma dostavil izgonni list in sta morala še isti dan zapustiti svojo službo in se izseliti v Jugoslavijo. Omenjena zakonca sta se sedaj naselila v pristojni občini Velki.

Ljutomer. Vinarska podružnica v Ljutomeru priredi 8. marca v hotelu Zavratnik vinski sejem in razstavo vina. Vabimo vse vinogradnike iz Ljutomerskega, gornjeradgonskega in štrigovskega okoliša, da razstavijo svoja vina. Vsi vi-

nogradniki, ki nameravajo razstaviti vino, naj se prijavijo do 3. marca, vzorce pa naj pošljejo do 6. marca od vsake vrste po tri buteljke. Prijave in vzorce vina sprejema pisarna občine Ljutomer. Vino, ki bo pravočasno poslano in razstavljeno, ga bo posebna komisija 7. marca preizkusila in ocenila. Otvoritev sejma bo ob 9. zaključek ob 20. Ker je vsaka razstava in sejem velike važnosti za naše vinogradništvo, posebno pa naših daleč po svetu znanih ljutomerskih gorice, se naprošajo vsi vinogradniki, naj bo med velikimi ali malimi, da sodelujejo pri tem sejmu in razstavi s svojim vinom. Kupci pa se vabijo k obilnemu obisku te prireditve.

Ljutomer. Letos poteče 70 let, ko se je v Ljutomeru vršil prvi slovenski tabor. Ker je ta obletnica zgodovinske važnosti za naš slovenski narod, se je v Ljutomeru ustanovil pripravljalni odbor, ki bo pripravil vse potrebno, da to pomembno obletnico na dostojen način proslavimo. Proslava bo 19. junija v Ljutomeru in že danes opozarjamo vsa društva, da ta dan ne prireajo nobene druge prireditve. Dolžnost vseh zavednih Slovencev je, da se združimo od Triglava do hrvaške meje v središču Prlekije in proslavimo ta veliki dan!

Središče ob Dravi. »Spletkarsko bežanje v delovno živinorejsko društvo.« Pod gornjim naslovom je odložil znani nepodpisani »inteligent« svoje duhovitosti v predzadnji »Domovnik« kot odgovor na dopis o občnem zboru Seleksijskega društva v Središču v eni izmed zadnjih števil »Slov. gospodarja«. Ker »Domovine« ne čitam, sem bil pozno opozorjen o tem, češ, da natolcevanja, ki so izrečena v »Domovniku«, zadevajo mojo malenkost, zato ugotavljam: Sem zvest naročnik »Slov. gospodarja«, vendar nisem njegov dopisnik in tudi dopisa o občnem zboru Seleksijskega društva nisem pisal jaz, kar more uredništvo vsak čas potrditi. Član seleksijskega društva sem od leta 1930 nepretrgoma in iz društva še nisem izstopil. Če par let nisem imel rodovniške živine, pa to na članstvu ničesar ne izpremeni, kar bi morali vedeti zlasti oni, ki so v društvu hoteli nositi zvonec, pa krave v življenju nikoli imeli niso. Tozadevna navedba v »Domovini« je torej neresnična, kakor je tudi neresnična trditev, da sem hotel speljati društvo na politična pota. Svojo agilnost in udeleževanje v društvu, ki ga hoče člankar v nadaljnjem dokazati, pa je najlepše izpričal s tem, ko je en dan pred občnim zborom poslal po nekem šolskem otroku vse poslovne knjige »v najlepšem redu nezaključene« delavnemu in za društvo res zaslužnemu predsedniku, ki je »časten beg« agilnega selekcionarja iz društva na občnem zboru moral le z ogorčenjem ugotoviti. — Premalenkostno se mi zdi, da bi na nadaljna čvekanja v »Domovini« odgovarjal, le na zadnje vprašanje, ki najlepše ponazoruje moralno kvaliteto pisca in ki se dobesedno glasi: »Kaj je tele, če liberalni bik oplemeni klerikalno kravo: odgovorjam: To je takšen stvor, ki ima vse zmožnosti za »začasnega upravitelja« razpuščenega klerikalnega društva. — Kakršno vprašanje, tak odgovor! — Janko Štamberger, živinorejec in posestnik.

Svetinje. Radi pregrupacije občin bomo imeli 27. marca volitve. Človek bi mislil, da so zadnje volitve naprednjake spametovale za vselej, da si ne bodo drznili nikdar več pošiljati svojih priganjačev med svetinjske občane, ki imajo svojo pamet in voljo. Takrat je namreč napredna trdnjava, o kateri ni nikdo mislil, da se bo kdaj porušila, tako sramotno propadla v nič. Zrušil jo je sposobni mladi Pučko Miloš. Pa čujte! Na

PRI KAŠLJU IN HRIPAVOSTI

Tussipekt

„Beiersdorf“

okusno sredstvo
proti kašlju. —
Dobiva se v vseh
lekarnah. —
Velika stekleni-
ca 40 din —
mala steklenica
25 din.

Odobr. Min. soc. pol. inar. zdr. S. Br. 26853/21. X. 1937.

mestu, kjer je naš mladi župan s pomočjo ljudskega zaupanja zgradil novo svetinjsko občino, bi rad nekdo znova postavil trdnjavo, kjer bi mogel — v tuji plašč zaviti — nemoteno uganjati protiljudsko politiko. Pa se poznamo! — G. Pučko pa je tudi minulo leto, ko radi strašnih naravnih nezgod po vsej slovenski zemlji ni bilo mogoče nikjer dobiti nobene podpore, našo občino brezhibno vodil in nam sedaj preskrbel še vagon koruze, katere prevoz bo stal samo četrtno; 3000 kg pa je bodo razdelili popoinoma zastonj in pravično med najbolj uboge. Če se pa hoče kdo resno znova osmešiti, naj pa postavi kandidatno listo. Dobil bo samo glasove onih omahljivcev, ki jih bo s težavo dobil na listo. Pa še o tem resno dvomimo, ker so pri zadnjih volitvah tudi nekateri od teh volili Pučka. — Mi Svetinjšani pa smo za Vami, g. Pučko, in zanesite se na naše zaupanje! Vas in one poštene može, ki jih boste Vi vodili, bomo vsi volili!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Poročen je bil Zemljič Stanko, organist in cerkovnik v žetalah pri Rogatcu, z Rozalijo Hrgula, pos. hčerko v Hranjovcih. Nevesta je bila Marijina družbenka. Stavila je ženinu in njegovim spremljevalcem-starešinam, preden so šli k poroki, vprašanje: Kakšen poročni dar ste mi prinesli? Odgovor je bil: Vero, upanje in ljubezen. — Tako je prav! Življenju po teh načelih ne izostane božji blagoslov, ki naj vaju vedno spremlja!

Sv. Tomaž. Poročili so se: Marin Franc, mizar iz Kranjgovec in štuhec Terezija iz Gode-mare, župnija malonedelska. Še se ni ta poroka izvršila, je bila že tudi na oklicih ženina sestra Micika in Petek Jakob iz Mezgovca. Nato pa si zmisli še najstarejši brat Lojzek, da si mora tudi on poiskati družico za življenje. Mahnil jo je v sosednjo župnijo Veliko Nedeljo po Prijolovo Anico iz Stanovna. Vsem daj Bog mnogo božjega blagoslova!

Polenshak pri Ptuj. Prišla pepelnica, ostala sem samica — tako je vzdihnila marsikatera naša kandidatinja zakonskega jarma, ko je zagrebla letošnjega pusta. Nekatera pa se je od-dahnila, ker je dobila veselega možička. Zanimivo je, da je polovica naših ženinov šla po neveste v sosednje župnije in le polovica si je izbrala domačinke. Dobili smo štiri nove gospo-dinje iz drugih far, iz naše pa ni šla nobena. Oklicanih je bilo devet parov. Od teh so bili štirje pari poročeni v naši Marijini cerkvi. Naj-

bolj nenavadna poroka je bila 31. januarja, ko sta dva brata Hojnik iz Hlaponec poročila dve sestri Šmigovec iz Pritenske. Bog daj vsem srečo!

Sv. Andraž v Slov. goricah. Dolgo pričakovani pustni čas je tudi naši fari prinesel nekaj veseljih dni. Naš g. župnik je v tem času oklical šest parov. Poročeni so bili v naši cerkvi samo trije pari, drugi trije pogumni ženini pa so jo mahčili v sosedne župnije. Daj Bog vsem novoporočencem obilo božjega blagoslova! — Faranu Kocmut Francu iz Rjavec je nekdo nastavil svečo in vžigalice. Pa nihče ne ve, kdo. — Naše občinske ceste so tako slabe, da je promet nemogoč. Sedaj je občinska komisija pregledala te ceste in upamo, da se na pomlad to popravi. Hvaležni bomo g. županu in občinskim odbornikom, ko se uresničijo njihove obljube. — Ko se je družina Cobelj na Kobušaki udeležila v nedeljo zjutraj službe božje, so neznani uzmoviči izrabili priliko ter odnesli mesa ter vina za 200 dinarjev. Za tatovi ni sledu. — Pretekli teden je doživela naša fara žalosten dogodek. V nedeljo so se zbrali fantje in žal tudi dekleta pri neki hiši v Vitomarcih. Prišli so tudi fantje iz sosednje vasi na ples. Okoli 23 so se fantje med seboj sprli. Iz neznanega vzroka je neki fant iz

Gavriilo Dožić, novi patrijarh srbske pravoslavne cerkve, je bil slovesno ustoličen 22. februarja v Beogradu.

sosedne vasi zabodel Franca Petek v prsa. Poklicani zdravnik je ranjenca obvezal in odredil prevoz v ptujsko bolnišnico. Orožniki so prijeli kot krivca nekega mladotnika iz Derbetinec. Zopet žalosten dokaz, kam pripelje mladega človeka slaba vzgoja in ničvredna družba.

Bele vode. Ob porastu katoliškega časopisja v Belih vodah je opešala naša poštna dostava iz šoštanja. Zdaj imamo pa »fretacijo« s pošto. Želimo, da se vzpostavi pomožna pošta v Belih vodah, kar je nujna želja nas vseh prizadetih, zlasti šolskega in župnega urada. — 21. februarja je bil poročen najdelavnejši odbornik našega Prosvetnega društva g. Vajdel Pavel s posestnico Rezončnik Angelo. Želimo obilo sreče!

Stranice. Ni sicer potrebno, da odgovarjamo celjski »Novi dobi«, ker ni pri nas pametnega in poštenega človeka, ki bi le količkaj veroval JNS in njenim listom. Če to na kratko storimo, je razlog v tem, da osvetlimo JNSarske laži, zavijanja in hujskanja. Naše prav maloštevilno in v javnosti brezpomembno JNSarstvo se je zateklo h konjiškemu dopisniku, ki je skrpucal nekaj dopisov ter jih poslal v laži-liberalne liste. V njih tako manipulira z lažjo, da sam sebe in svojo JNS tolče po zobeh. Naši JRZ bi rad podtaknil nasilne volitve, ko piše, da gredo Straničani volit, »samo da jih ne preganjajo«. Straničani vedo prav dobro, da so volitve pod sedanjo vlado povse svobodne. Vsi se pa tudi prav dobro spominjamo, s kakšnim nasiljem in goljufijo so se vršile volitve v jeseni 1933. Prav tako ne odgovarja resnici trditev o odpustitvi našega organista. Kako je ta stvar v resnici, Straničani dobro vemo in konjiški dopisnik bi se sam o tem lahko prepričal, saj hodi pridno na Stranice prisluškovat. Kot JNSar pa menda nima sluha za resnico. Mnogo brig dela JNSarjem vsota, ki jo je Gande zapustil občini. Verjamemo, da bi z vsakim denarjem radi razpolagali JNSarji, ki ga ne privoščijo ljudstvu in njegovim resničnim prosvetnim potrebam. Mi tudi dobro vemo, kaj prav za prav tiči za gonjo proti gradnji prosvetnega doma. Bližnja bodočnost bo to kmalu pokazala. Ako je »Nova doba« zapisala: »Črni oblaki se zbirajo nad Stranicami«, ugotavljamo Straničani, da se radujemo vedrih in sončnih zimskih dni. Nad našimi JNSarji pa se res zbirajo črni oblaki, ki bodo kmalu razlili svojo pogubonosno vsebino na njihove nesrečne glave.

Dramlje. Krajevna KZ v Dramljah priredi v nedeljo 6. marca po prvi sv. maši v Slomšeko-

vem domu predavanje o živinozdravstvu. Predavat pride živinozdravnik g. Lipar Franc iz Komende pri Kamniku.

Ponikva ob juž. žel. Postni čas se je približal in s tem seveda tudi »likof« naših iger in gostij do Velike noči. Mogoče bo med tem časom še kakšna poroka, pa to je le izjema. Saj smo do nedelje 20. februarja imeli na oklicih že sedem parov. Dve Marijini družbenki sta odšli iz naše sredine in jima želimo obilo božjega blagoslova in Marijinega varstva. — Drugače se imamo pa še precej dobro, čeprav nas naši sovražni strankarji stiskajo vsepovsod.

Poljčane. Občina javlja: Licitacija za dobavo gramoza na banovinske ceste se bo vršila dne 17. marca ob 9 v občinski posvetovalnici v Slov. Bistrici za vse cestne odseke v sodnem okraju Slov. Bistrica. — Tisti, ki imajo obveznice sedemodstotnega investicijskega posojila iz leta 1921, naj jih zamenjajo pri davčni upravi.

Sv. Florijan pri Rogatcu. Obhajali smo 20 letnico, odkar je pri nas za župnika g. Malajnar Karel. V soboto zvečer so nam kresovi in topiči

Eskimo-mati z dvojčki iz severnoameriškega polotoka Alaska.

Po zasedenih kitajskih mestih nadomeščajo Japonci kitajske napise z japonskimi.

Od pritiska leda razdejani most čez Niagarske slapove, ki je spajal Združene ameriške države s Kanado.

Glasne zvočnike so postavili po vseh večjih mestih Nemčije. Slika nam predločuje novi nemški zvočnik, ki podaja po radio vse važne svetovne dogodke.

Izlet sadjarjev v Italijo

Drevesničarski odsek Sadjarskega in vrtnarskega društva je organiziral blizu 200 sadjarjev za izlet v sončno Goriško in Italijo z avtobusi J. Goričana iz Tržiča. Izletniki so razdeljeni v dve skupini: prva odpotuje iz Ljubljane na velikončni torek 19. aprila, druga pa 24. aprila. Med potjo si ogledajo Postojnsko jamo, Gorico, ogromni spomenik vojne na Oslavju ter breskove nasade domačinov v goriških Brdih. Od tam se peljejo na Grgarsko sedlo ter poromajo na Sveto goro. Drugi dan ogled bivših bojišč, preko Doberdoba v Sredpolje na pokopališča nekdanjih soških armad. Ogledamo tudi v bližini velik sadni nasad. Od tam v Benetke. Tretji dan v Padovo v baziliko sv. Antona Padovanskega. Nato ogledamo še velebrevesnice bratov Sgaravatti, ki oglašujejo tudi v slovenskih listih. Ena skupina se odpelje nato še do Verone in Gardskega jezera ter se vrne preko Miramara in Trsta domov. V Gorici in okolici bo vodil sadjarje znani kmetijski strokovnjak g. inž. Rustja.

naznanjali ta jubilej. Pred poznim opraviлом so g. župniku otroci pred farovžem zapeli in deklamirali, nato je nastopila Marijina družba, zapeli so cerkveni pevci, v imenu fare pa je želel cerkveni ključar g. jubilaru, naj ga Bog ohrani še in še med nami, nakar je krenil sprevod v cerkev. V prekrasnih besedah nam je g. župnik iz sosednje fare, iz Stoperc, razložil jubilarstvo življenje in delovanje.

Sv. Vid pri Planini. Poročila sta se dva zelo vneta sodelavca šentvidskega Prosvetnega društva: Tine Luskar in Micika Dobršek, oba iz uglednih krščanskih družin. Poročil ju je ženinov brat Lojze, duhovnik salezijanskega reda. Drugi ženinov brat Jože pa se pripravlja v mariborskem bogoslovju za bodočega delavca v vinogradu Gospodovem. Novemu zakonskemu paru želimo obilo božjega blagoslova!

Sv. Vid pri Planini. Objavljeno je bilo, da smo dobili šentvidčani drugo nagrado 1000 din v knjigah za agitacijo za »Slov. gospodarja«. Naše prosvetno društvo je zelo ponosno na svoj uspeh. Agitacijo je vodil Ivan Tovornik, tajnik tukajšnje posojilnice. Nasprotno časopise smo precej izkoreninili in jih nadomestili z našimi. V naši fari je malo takih hiš, ki bi ne imele katoliškega časopisa. Dobro se zavedamo, da je hiša brez dobrega časopisa kakor cerkev brez duhovnika.

Pilštanj. Ob tridesetletnici župnikovanja g. Jakoba Rauterja. Pred tridesetimi leti ste postali naš oče in pastir, mi Vaši otroci in ovčice. Z veseljem smo Vas sprejeli v svojo sredino, saj nam Vas že od prej poznali, ko ste delovali med nami kot kaplan. In v teh dneh se ozirajo naše oči nazaj na minulih trideset let. Veliko je bilo žrtev, ki ste jih morali prenašati radi nas. Za mnoge vemo, še več jih je, za katere veste Vi in Vsevedni. Tihe so bile Vaše žrtve in Bog, ki vidi na skrivnem, Vam bo povrnil. Vsakega ste sprejeli veselega srca in pri Vas je našel tolažbo, ki je drugje ni mogel najti. Vaše očetovsko srce je bilo odprto vsem, ki so se k Vam zatekali. Vse ste storili z ljubeznijo, nadnaravno ljubeznijo. In v teh dneh, ko se oziramo nazaj na minula leta, ne prihajajo iz naših src samo zahvale, ampak tudi prošnje: Vsemogočni naj vodi še v budoče Vaša pota in blagoslovija Vaše delo! Naj Vam da moč in zdravje, da bi mogli še dolgo med nami biti. Mi Vam pa obljublamo pokorščino in ljubezen! Vaši farani.

Kozje. Pri nas se je vršil kmetijsko-gospodarski tečaj, ki ga je priredila Kmečka zveza, skozi štiri tedne. Udeležba je bila zelo velika. Preda-

vale so se samo gospodarsko važne reči. Ob zaključku smo sklenili, da bomo takšna predavanja še ponavljali.

Kozje. Naša gasilska četa je slavila 13. februarja redek jubilej 65 letnega obstoja. Za njeno delovanje je bila četa odlikovana z redom sv. Save petega razreda. Odlikovanje je četi izročil okrajni glavar g. Kartin v navzočnosti vojaške in civilne oblasti ter župnega načelnika. Četi častitamo!

Laško. Naši JNSarji se tolažijo v svoji onemoglosti s prividom neke nesloge v vrstah JRZ. V resnici take nesloge ni. Da jo JNSarji želijo,

Peter Rešetar rešetari

Vse je stvar računa. Dr. Dobovišek je napravil veliko spoved pri dr. Mačku in mu naštel vse svoje dolgeve. Prosil ga je, naj mu plača dolgeve in ker jih ni, je šel v Beograd. Mene je kar sram, da imamo tako nerodne poslanca, ki se ne znajo boljše izgovoriti, če izpremenijo svojo politiko!

»Jutro« in celibat. »Jutro« se zadnji čas zelo poteguje za to, da bi se naj odpravil predpis, da so duhovniki neporočeni, kar se s tujo besedo reče, da so v celibatu. Ko sem razmišljal, zakaj taka vnama, sem kmalu prišel na to, da se »Jutrovo« sklicevanje na besede »Človeku ni dobro samemu biti« nanašajo prav za prav na celibat JNS, kajti ta je sedaj tako sama, da je še pes ne povoha!

Ata Narod in moje rešeto. V Sloveniji imamo nekega političnega prevzitarja iz starih časov, to je dnevnik »Slovenski narod«. Da je res prevzitar, kaže že to dejstvo, da on še nosi ime »Slovenski narod«, njegov otrok »Jutro« pa ta narod že taji. V Ljubljani mu pravijo Ata Narod. Jaz dosedaj še nisem imel z njim opravka, pa me je prijatelj opozoril, da me Ata Narod radi čitajo in prepisujejo. Ko sem videl tisti njihov edino nekaj vreden kotiček v listu, sem opazil, da sploh samo prepisujejo iz drugih listov. Če bi kaj svojega dali notri, Ata Narod! Jaz mu dovoljujem, da me prepisuje, da bodo njegovi čitatelji vsaj takrat kaj pametnega izvedeli!

Maček gre v Beograd! Ali verjamete, da moja pisma Maček rad čita? Pa tudi uboga! Parkrat sem napisal, da naj gre v Beograd, pa je že v listih, da res pojde. Najprej gre na ogled. Saj to je prav, kdo bi se pa kar oženil in vzel mačka v žaklju! Svetujem mu, da naj se dobro

je naravno. Naši pristaši pa so prepametni in tudi prepošteni, da bi JNSarjem pomagali do izpolnjenja te njihove najbolj vroče želje. Volitve bodo pokazale, da vlada v naših vrstah polna sloga.

Videm ob Savi. Pri gasilski četi se je osnoval pripravljalni odbor za gradnjo novega gasilskega doma, ki bo skušal, kakor njegovi predniki pred 50 leti, z denarnimi sredstvi daru-voljnih ljudi postaviti nov dom. Iz tega razloga bo tudi ta odbor začel z nabiralno akcijo v nadi, da se bo vsakdo zavedal važnosti tega namena in daroval po svoji najboljši moči.

razgleda. Veliko doto zahteva, nazadnje pa naj bo vesela ohcet z JRZ, če treba tudi v postnem času! Bom že jaz preskrbel za izpregled prepovedanega časa!

Kdo je koga? Pravijo, da je Hitler potegnil šušnika, pa zopet pravijo, da je šušnik potegnil Hitlerja. Pravim, da se še oba vlečeta in da vlečenja še ni konec, ker so pristopili na obe strani tudi drugi in vlečejo vsak na svojem koncu politično vrv. Pa še nekaj pravim: Italija vleče na obeh straneh.

Glasuj ali plačaj! Sedanja romunska vlada je hotela na lep način priti do dohodkov, pa je razpisala volitve za novo ustavo. Kdor ne glasuje, mora plačati kazen in v vsej državi jih je bilo samo nekaj okrog 4000, ki so glasovali proti. Vlada je sedaj v veliki zadregi. Glasove ima, denarja pa ne! Jaz ji sedaj svetujem naprej, naj izda nov zakon, kjer naj bo določeno: Ker si glasoval za, si dolžan tudi plačati! Eto, vidite, kako je lahko voditi politiko!

Eden je šel. Na Angleškem je bila izmenjava zunanjih ministrov. Eden je šel in ni prišel Drugi, ampak gospod Halifax.

Stalin proti Stalinu. Stalin v Rusiji je postal tako nezaupen človek, da še samemu sebi ne veruje več. Pravijo, da bo sedaj začel preganjati tudi Stalina samega in ga bo dal tudi ustreliti, ako mu dokaže, da ni čist komunist! To je prava doslednost!

Dediščina Društva narodov. Ker je Društvo narodov že v celoti umrlo, so sedaj nesrečni še tisti, ki so dediči te »nesmrtnih ustanov«. Tako je sedaj moral tudi sam gospod Eden pasti zaradi Društva narodov, ker je še veroval vanj. Meni se kaj takega ne bo zgodilo, ker nisem veroval vanj, ko je še živel.

Poslednje vesti

Politične novice iz drugih držav

Zaključek zasedanja stalnega sveta Balkanske zveze. Zasedanje stalnega sveta Balkanske zveze v turški prestolici v Ankari je bilo zaključeno 28. februarja. Uradno poročilo s tega zasedanja nam pove, da so države Balkanske zveze med seboj v popolnem sporazumu in udane načelom Društva narodov. Abesinsko vprašanje za Balkansko zvezo več ne obstoja in sta Jugoslavija in Rumunija že priznali zasedbo Abesinije po Italiji. Balkanska zveza daje svojim članicam na prosto, da lahko imenujejo svoje zastopstvo pri nacionalnem generalu Francu v Španiji za zaščito svojih gospodarskih koristi.

Avstrija prestala hudo preizkušnjo. Spredaj poročamo o nevarnem prevratnem poskusu hitlerjancev v Gradcu. Isto kakor v Gradcu se je pripravljalo zadnjo nedeljo tudi na Dunaju in gre zahvala avstrijski vojski, da je ostala zvesta vladi in preprečila nakane narodnih socialistov. Najbolj se gibljejo hitlerjanci na štajer-

skem in radi tega je bila graška policija zamnjana z dunajsko in kancler dr. Schuschnigg je prevzel sam do nadaljnjega vodstvo štajerskih zadev s ciljem, da zatre prevratne nakane narodnega socializma. Za pokrajinskega voditelja domovinske fronte na štajerskem je bil te dni imenovan Schuschniggov namestnik v tej organizaciji Guido Zernatto.

Pogajanja med Italijo in Anglijo za sporazum bodo pričela 7. marca.

Francoski ministrski predsednik ima težkoče v senatu. Spredaj poročamo, da je dobila Champempsova vlada v zbornici zaupnico z ozirom na zunanjo politiko. Kljub tej zaupnici ima Chau-temps težkoče v senatu, ki noče sprejeti novih delovnih uredb, kakor jih je sprejel parlament.

Domače novice

Nesreče. Pri Mrakiču v Planini je najemnica napravljala na slamoreznici krmo za živino. Prihitel je njen sedemletni sinček, da bi ji poma-

gal poganjati, pa mu je spodrsnilo in je potisnil levico v stroj. Odrezal mu jo je čez dlan. — Na posestvu Ivana Šulerja iz Slovenj Gradca je izbruhnil ogenj in je vpepelil gospodarsko poslopje in stanovanje najemnikovo. Ker je bilo vse pod eno streho in brez vmesnega obrambnega zidu, se je morda vžgalo seno ob vročem dimniku. — Dober teden na to je pogorela do tal bajta na žvikartovi žagi, v kateri sta stanovali dve delavski družini. Tudi tu je nastal ogenj v dimniku. V obeh primerih so komaj rešili živino ter nekaj malenkosti.

Zmrznil. Prevžitkar Matija Gimpelj iz Ribnice v občini Šmihel na Dolenjskem je na povratku iz vinograda proti domu zmrznil.

»Naše gorice.« Pod tem naslovom je začelo izdajati svoje glasilo Vinarsko društvo za dravsko banovino v Mariboru. Uvodne besede v prvi številki je napisal minister dr. Korošec. Izšli sta že dve številki z jako zanimivo vsebino. List, ki ga tiska Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, prav toplo priporočamo. Člani društva plačujejo letno 20 din članarine in dobijo list brezplačno, za nečlane znaša naročnina 30 din letno.

Naši rajni

Guštanj. Kap je zadela 67 letnega Konečnik Gregorja, hlapca pri Sp. Lečniku na Tolstem vrhu pri Guštanju. Krmil je živino in zato spal v hlevu. V petek 25. februarja pa so ga našli mrtvega v postelji. Naj počiva v miru!

Pragersko. Po kratki in mučni bolezni je preminula v najlepši dobi življenja 28 let Marija Žibret, rojena Gmeiner, hčerka daleč naokoli poznane železničarja Franca Gmeinerja iz Gaja pri Pragerskem. Rajna je zapustila poleg staršev, bratov in sester še blagega soproga ter dva nepreskrbljena otroka. Vsem prizadetim izražamo naše sožalje — rajna pa naj počiva v večnem miru!

Dopisi

Pobrežje pri Mariboru. Občni zbor krajevne organizacije JRZ se je vršil v soboto zvečer. Vodil ga je predsednik g. Mastinšek, ki je takoj po otvoritvi dal besedo g. M. Kranjcu, ki je podal obširno poročilo o političnem in gospodarskem položaju ter o naporih sedanje vlade za rešitev perečih vprašanj. Temeljito poročilo o delu sedanje občinske uprave je podal župan pobreške občine g. Karel Stržina. Iz poročila odpora je razvidno, da je imel odbor poleg rednih tudi pogoste izredne seje. Organiziranih članov je blizu 300. Pri volitvah je bil za predsednika izvoljen g. F. Mastinšek, za podpredsednika župan g. Karel Stržina, za tajnika g. J. Melaher in za blagajnika g. Rozman. V odbor so bili z malimi spremembami izvoljeni vsi dosednji odborniki. Z občnega zbora so bile odposlani pozdravi dr. Korošcu, dr. Kreku in dr. Natlačenu.

Cirkovce. V znak hvaležnosti za naklonjenost naši občini je občinski odbor občine Cirkovce soglasno imenoval g. ministra dr. Antona Korošca in bana dr. Marko Natlačena za častna občana.

Hoče pri Mariboru. Ustanovni občni zbor KZ bo v nedeljo 6. marca po rani sv. maši v Slomškovem domu. Kmetovalci, zavedajte se, da samo stanovska organizacija vas lahko uspešno zastopa, zato vsi v Kmečko zvezo!

Šmarje pri Jelšah. Kakor smo pač zmogli in znali, smo obhajali pustni čas, eni tako, drugi drugače. Zdaj je po njem, ko smo srečno priždrali v resnobni postni čas in se pod soncem milosti božje mrzla srca talijo. Pomlad se pa vzbuja tudi v naravi in nas kliče na še pridnejše delo kakor smo ga imeli v dosednji lepi zimi. Do velike noči bo, upamo, opravljeno v srcih, pa tudi v sadonosnikih, vrtovih in vinogradih ter deloma na poljih. — Poleg vodovoda in kanalizacije, ki je za trg že oskrbljena, se

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskovine v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov. račun št. 10602

Telefon interurb. št. 2113

„NEDELJO“ v vsako hišo

ČLOVEŠKO TELO

IN NJEGOVO POMLADANSKO ZDRAVLJENJE

Spomlad prihaja! Kakor narava, je tudi naše telo oslabevalo in se težko obrani bolezni. Zato mu moramo pomagati ter ga napraviti odpornega in zdravega. Očistiti ga moramo v telesu nabranih škodljivih tvarin in mu dovajati nove oživljajoče sokove. V to svrhu se priporoča naravno zdravljenje.

PLANINKA ČAJ

je pripravljen večinoma iz najboljših planinskih zdravilnih rastlin, katerih koristno delovanje je priznано v znanstveni medicini.

Dolgoletna izkušnja nam potrjuje, da je »Planinka« zdravilni čaj zelo dobro ljudsko zdravilo, ker so njegove sestavine vzete iz znanstvene, deloma tudi iz ljudske medicine.

Planinka zdravilni čaj je dober regulator za čiščenje in obnovo. Zaradi tega je zdravljenje od 6 do 12 tednov s »Planinko« čajem Bahovec izredno dobro:

ZDRAVILNI ČAJ

- pri slabi prebavi
- in zaprtju,
- pri nerednem delovanju čreves,
- pri napetosti telesa,
- pri omotici,
- glave, u, nespanju in zgagi,
- pri obolenju sečne kisline
- in hemeroidih,
- pri obolenju jeter,
- pri nervozi in živčnih boleznih.

»Planinka« zdravilni čaj pospešuje apetit. Zahtevajte v lekarnah izrecno »Planinka« čaj Bahovec, ki je samo tedaj pravi, če je zaprt in plombiran ter nosi ime:

Apoteka Mr. BAHOVEC, Ljubljana

Reg. Sp. br. 14.212 od 10. VII. 1934.

nam še obeta elektrifikacija kraja. Bog nam jo daj, pa tako, da bo posvetila posebno jasno v gnezda in srca različnih pritepenec, uzmovičev in strupenih ljubiteljev tuje lastnine. — Februar nam je odnesel tri ljube znanke in dobre sosedice, ki so bili priče temeljitega prenavljanja naše romarske cerkve sv. Roka pred 50 leti, pa tudi svatje nove sv. maše v Lešjah pri šorševih: Vogrinc, ki je piskal, Togelšek, ki je na tem domu gospodinjala, in Anderluhova mama, ki ji je zvesto pomagala. Vsi trije bi se pač gotovo radi v tekočem letu z vsemi farani veselili nove sv. maše na Sotenskem, pa tudi dvestoletnice, odkar je bila svetorokovska cerkev 1738. leta veličastno poslikana. Čudovita vnema za lepoto te cerkve je to slikarjijo pred 50 leti silno okusno prenovila in svetišču je nov krasen tlak oskrbela. Če v sedanjih časih tolikega dela ne zmoremo, znabiti pa le zopet oživi živahno hrepenenje po novem velikem zvonu v naši farni cerkvi. Treba bi bilo le podjetnosti in poguma, kakor ju je imel rajni šenttrokovski cerkveni ključar Muhovec ali Pecko.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Viničarsko družino potrebuje Pilz, Pesnica. 380

Služkinjo, pridno in pošteno, ki zna vsa hišna dela, tudi nekoliko kuhati in ima rada otroke, sprejem od 16. marca. I. Mlačnik, Maribor, Vrtna 23. Predstaviti od 13—14. 384

Pridnega in poštenega majerja sprejme takoj Vošnjak, Ptuj, na pošti. 387

Hlapca h konjem, ki se razume na poljedelske stroje in poljedelstvo, sprejememo takoj. Oskrbništvo Ornič, št. Janž na Dravskem polju. 340

Sprejme se ofer brez otrok. Vpraša se pri Franc Robar, Hrastje 66, p. Limbuš. 386

Viničar s petimi delovnimi močmi, z dobrimi spričevali, se sprejme. Naslov v upravi. 382

POSESTVA:

Prodam dobro posestvo, 35 oralov, od mesta Ptuja pet kilometrov. Na posestvu se lahko redi 15 glav goveje živine. Leži ob banovinski cesti. Kupec naj se oglasi pri lastniku v Pacinji 21, p. Moškanjci. 381

Posestvo pri Slov. Bistrici in pri Ptujem prodam ali dam v najem. Ponudbe: Vošnjak, Ptuj. 388

Prodam posestvo 24 oralov rodovitne zemlje, zidana in z opeko krita hiša in gospodarsko poslopje. Vpraša se: gostilna šalamon, Sv. Urban pri Ptujem. 389

Proda se lepo posestvo, 10 oralov, vse v ravnini, tik banovinske ceste. Franc Kramberger, Grajena 17, Ptuj. 390

Prodam posestvo, 10 oralov, deset minut od postaje Cirknica. Zglasiti se je pri Jožefu Einc, Gačnik 77. 392

RAZNO:

Vinsko trsje, korenjake, sadno drevje, sadne divjake, ameriške ključke in trsne cepiče vam nudimo v rodovitnih sortah in dobri kakovosti. Damo tudi na obroke, pri večjih naročilih popust, zato naročite le pri zanesljivi in priznani trsnici in drevsnici Čeh, Sv. Bolfank v Slovenskih goricah. 379

Kolesa (bicikle) svetovne znamke Dürkopp, Viktorija, Wanderer, Opel in druga cenejša kolesa v veliki izbiri že od 500 din naprej. Zahtevajte cenik! A. Cvetko, Polskava-Pragersko. 383

Cepljen trs najboljših vrst prodaja Fuks Franc, trsnicar, Janežovski vrh 6, Sv. Urban pri Ptujem. 391

Dam pijačo za kravo. Dobaj Jožef, Gaj, Zg. Sv. Kungota. 393

Kmečka trgovina

Svetovna trgovina narašča

Kot enega glavnih znakov za splošno izboljšanje gospodarskih razmer zamoremo označiti sorazmerno naglo naraščanje svetovne trgovine. Zveza narodov vodi tozadevno statistiko ter je sedaj objavila podatke za 76 držav. Iz teh podatkov se vidi, da je znašal leta 1936 ves uvoz teh držav 1035 milijonov zlatih dolarjev, leta 1937 pa se je dvignil že na 1286 milijonov zlatih dolarjev. Prav tako se je dvignil tudi izvoz teh držav od 995 milijonov dolarjev na 1227 milijonov dolarjev. Najbolj se je dvignil uvoz v Romunijo, Holandsko Indijo in Belgijo, izvoz pa je najbolj narasel v Čile in v Romunijo. Dvig svetovne trgovine je povzročilo predvsem silno povpraševanje po surovinah, zlasti kovinah, ki se rabijo v oboroževalni industriji. Produkcija teh kovin je že daleč presegla višino, ki jo je imela leta 1929 pred nastopom svetovne krize.

Trgovska pogodba z Avstrijo

V vrsti mednarodnih trgovskih pogodb, ki jih sklepa naša država pod vodstvom agilne sedanje vlade, je bila te dni zaključena tudi nova trgovska pogodba z Avstrijo, ki je naša najbližja sosedna na severu ter važna odjemalka naših proizvodov. Ena najvažnejših določb nove pogodbe je sporazum glede tečaja šilinga, ki po pogodbi ne sme biti manjši od 8.17 din za en šiling in ne večji od 8.70 din. Samo avstrijskim turistom se dovoli pri tečaju šilinga posebna ugodnost, tako da bodo dobivali dinarje po izredno ugodnih cenah. Za Slovenijo je važno vprašanje izvoza goveje živine in prašičev. Glede izvoza živine se bodo vršila še posebna pogajanja. Zmanjšane pa so naše in avstrijske takse za izvoz prašičev v Avstrijo. Slovenskemu gospodarstvu bi bilo tudi ustrezno, če bi se dosegel končno izvoz naših vin v Avstrijo, ki daje velike ugodnosti pri uvozu madjarskih in italijanskih vin, naš izvoz pa zadržuje s silno visoko carino. Slovenski vinogradniki bi lahko ves svoj pridelek prodali po zelo ugodnih cenah v Avstrijo, če bi naši Avstrijci dovolili iste pogoje, kakor so jih Italijanom in Madjarom. Izgleda pa, da tudi pri sklepanju te pogodbe ni bilo o izvozu vina govora, ker je pač tako, da se pri vprašanju izvozne trgovine predvsem ščitijo in upoštevajo interesi žitornih pokrajin v državi, Slovenija pa ostane vedno na zadnjem mestu.

Sadje

Jabolka I. vrste 4—5 din za 1 kg, II. vrste 3.50 do 4 din, III. vrste 2.50. — Zaloga jabolk so že zelo izčrpane ter je zlasti lepega blaga čimdalje manj. Drugače pa so jabolka letos zelo dobro prezimila. Izvoza ni, dasi je v inozemstvu, zlasti v Nemčiji še povpraševanje. Tamošnji trg pa zalagata Italija in Amerika.

Živinska krma

Dasi lansko poletje košnja ni bila nič posebno dobra, so zaloge živinske krme še povsod izdatne, razen v krajih, kjer so trpeli travniki zaradi pogostih poplav pred in med košnjo. Cena živinski krmi je precej stalna, ravna pa se različno po posameznih krajih. Kjer so bile poplave, je višja. Tako se prodaja seno po 40—70 din za 100 kg. otave skoraj ni več dobiti, lucerna pa je po 190 din. Precej draga je živinska krma v Zagrebu, ki pa za naše kmete zaradi drage in dolge vožnje ne prihaja v poštev. Slama se prodaja po 30—50 din.

Živina

Cene so ostale nespremenjene ter so bile na zadnjih sejnih zabeležene v sledeči višini:

V Mariboru: debeli voli 4.75—5.50 din, poldebili 4.40—5, plemenski 4.10—6 din, biki za klanje 3.50—4.50 din, klavne krave debele 4—5 din, plemenske 3.50—4.50, krave za klobasarje 1.50 do 3 din, molzne 3.50—4.25, breje 3.50—4.50 din, mlada živina 4.50—5.50 din, teleta 5—6.50 din.

Na Teharju: živina za zakol, voli 4.50—5.50, krave 3—4.50, telice 4—5, krave klobasarice 2.50 do 3.50, plemenski voli 4—5, plemenske krave 3—4 din.

V Ptuj: voli 6, 5 in 4 din, telice 6, 5 in 4 din, krave 5.50, 3.50 in 2.50 din, teleta 5.50 in 5 din.

V Črnomlju: voli 4.50—5.50, 3.50—4, 3—3.25 din, telice 5, 3.50—3.75, 3 din, krave 4—4.75, 3—3.75 in 2—3 din, teleta 5, 4.50—5 din.

V Kranju: voli 5.50, 5 in 4.50, telice 5.50, 5 in 4.50, krave 5, 4.50 in 4 din, teleta 7 in 6 din.

Na Dunaju: prignanih je bilo 685 volov, 321 bikov in 634 krav, skupno 1630 glav, od tega iz Avstrije 1332, iz inozemstva pa 298. Cene prvovrstnih volov so se znižale za 2—3 groše, slabših vrst proti koncu sejma celo za 3—5 grošev. Druge cene so ostale neizpremenjene v primeri s prejšnjim sejmom; bile so pa naslednje: voli 0.85—1.58, biki 0.85—1.10, krave 0.76—1.03, klavna živina 0.60—0.75 šil. za 1 kg žive teže.

Sejem na Reki (Italija). Na ta živinski sejem je bilo pripeljanih 45 vagonov iz Madjarske, štirje pa iz Jugoslavije. Skoraj vsa živina je bila poslana naprej v Italijo. Dosežene so bile naslednje cene: izredno debeli voli 4.55—4.80 lir, I. 4.20—4.45, II. 4.05—4.15 lir, krave 3.38—3.60 in 3—3.30 lir, mlada živina 3.84—4.25 lir. Reka se zadnje čase vse bolj uveljavlja kot izvozni trg za živino, dočim je poprej to vlogo igrala Postojna.

Svinje

Tudi v trgovanju s svinjami ni nobenih sprememb od našega zadnjega poročila. Izvoz svinj

je še vedno živahen, zlasti na Dunaj in v Prago. — Na mariborskem sejmu so bili mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 85—105 din, 7—9 tednov 110—120 din, 3—4 mesece 145—170 din, 5—7 mesecev 240—360, 8—10 mesecev 410—425 din, eno leto stari 710—790 din, 1 kg žive teže 5.25—7.75 din, 1 kg mrtve teže 8.50—11.25 din. — V Kranju so bili prašiči špeharji po 7.50—8 din, pršutarji po 6.25—7 din. — V Sevnici so se prodajali po 6—7 din, mladi prašiči po 60—100 din komad. — Na Ptujskem sejmu pršutarji po 6.50—7.25, debeli prašiči 7.50—8, plemenske svinje 6—6.25 din. — Na Dolenjskem so bili na zadnjih sejnih hrvaški špeharji po 7—7.25 din, domači pršutarji po 6 din.

Dunajski prašičji sejem. Cene pršutarjev so pustile za 2 groša, prav tako banatskih in kmečkih prašičev. Bile so naslednje: prima špeharji 1.58—1.59, srednjetežki 1.54—1.57, stari špeharji 1.40—1.48, kmečki 1.50—1.60, križani 1.50—1.61, pršutarji 1.32—1.60 šil. za 1 kg žive teže.

Kože in volna

Sirove goveje kože 8—14 din, telečje sirove kože 10—15 din, svinjske sirove kože 8—12 din za 1 kg. — Volna: neoprana 1 kg 22—26 din, oprana 32—36 din.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Obresti dote kot dedne odpravnice se ne znižajo. M. Vajdel v B. Leta 1926 je prevzel Vaš brat posestvo od očeta pod pogojem, da izplača ostalim bratom in sestram po 6250 din dote, ki se ima od 1. novembra 1927 dalje obrestovati po 6%. Brat Vam še doslej dote ni izplačal ter zahteva od vas, da mu morate popustiti obresti od leta 1932 naprej, češ, da so se povsod znižale. — Nikakor niste dolžni popustiti kaj od višine obresti, ker gre v predmetnem primeru za dedno odpravnico, za katero ne veljajo odločbe glede znižanja. Opozarjamo Vas pa, da zamore dolžnik ugovarjati zastaranje obresti, v kolikor so zapadle v plačilo pred več kot tremi leti, ako jih ni v zadnjih treh letih izrecno priznal, odnosno obljubil plačati. Ako brat vsako leto znova ne obljubi plačati eventualno že zastarane obresti, ga morate tožiti (lahko le na plačilo obresti, ker terjate glavnice ne zastara).

Izplačani dediči niso zadovoljni. J. Kralj v P. Prevzeli ste leta 1920 od svoje matere posestvo za 33.000 kron. Otrok vas je pet in so ostali štirje že dobili neke zneske izplačane od matere ob priliki očetove smrti. Z dotičnimi zneski pa niso zadovoljni. — Na posamezna vprašanja Vam odgovarjamo: Ostali otroci imajo pravico zahtevati le nujni delež. Ta znaša polovico zakonitega. Vrednost prevžitka, ki si ga je mati izgovorila, se upošteva, in sicer se ga določi na ta način, da se preračuna njegovo vrednost v enem letu ter ta znesek pomnoži z deset. Od čiste vrednosti prevzetega posestva v letu 1920 je odšteti vrednost na zgornji način ugotovljenega prevžitka, razliko deliti z deset in ako so ostali otroci dobili to desetino, nimajo pravice zahtevati še kaj več. Drugačna bi bila stvar, ako bi bili ostali otroci dobili le iz očetove dedščine kaj izplačanega, ne pa iz materine imovine. Otroci imajo namreč dedno pravico napram očetu pa tudi napram materi. Radi tega bi lahko tudi iz materine imovine zahtevali nujni delež, ki znaša — kot omenjeno — eno desetino z ozirom na to, ker vas je pet otrok.

Drugi brat bi prevzel posestvo za večjo vsoto. A. J. M. Vaši starši nameravajo izročiti svoje posestvo Vašemu bratu za 70.000 din, Vam pa določiti le 3000 din dote. Vi s tem niste zadovoljni ter bi radi bodisi večjo vsoto, bodisi da starši izroče posestvo Vam ter bi bili celo pripravljeni prevzeti posestvo za 120.000 din. — Na posamezna vprašanja Vam odgovarjamo: Ako so starši posestvo že izročili bratu, ne boste mogli doseči razveljavitve izročilne pogodbe, čeprav bi Vi ponudili 50.000 din več. V kolikor ste prikrajšani v Vašem nujnem dednem deležu, pa zamorete zaenkrat le dati preceniti posestvo v svrhu ugotovitve njegove sedanje vrednosti ter šele po smrti staršev zahtevati doplačilo do višine nujnega deleža.

Davek na poslovni promet od doma zrejene in zaklane svinje. N. Marinc v R. Vprašate, ali je pravilno, da se pobira davek na poslovni promet

od zakola doma zrejenih, zaklanih in konsumiranih svinj v iznosu 6.02% vrednosti in ali so plačala tega davka oproščeni le kmetovalci. — Res so le kmetovalci oproščeni plačevanja navedenega davka in ga morate Vi, ki ste obrtnik, plačati, čeprav ste svinjo doma zredili in jo boste sami porabili.

Plačilo stroškov nasprotnikovega odvetnika. M. Čurman v R. Ako Vas je nasprotnik tožil ter si v spornem postopku najel odvetnika, tedaj morate Vi v primeru, ako ste v pravdi podlegli in Vam je sodišče pravomočno naložilo plačilo pravnih stroškov nasprotnika, res plačati njegovega odvetnika (znesek mora biti določen v sodbi ali sklepu), čeprav ga niste Vi najeli in ste sami nastopali brez odvetnika. Terjati Vas sme še skozi 30 let, ker šele potem zastara zahtevki iz sodne odločbe.

Prevzemnik posestva in dolgov noče plačati obresti. A. R. Guštanj. Sin posestnika, kateremu ste oktobra 1932 in leta 1933 posodili gotovino proti 6% obrestim, mora po prevzemu posestva po pokojnem očetu ravno tako plačevati obresti kot oče in je povsem neutemeljeno njegovo naziranje, da mu skozi dve leti po prevzemu ni treba plačevati nikakih obresti. Zato ga lahko s tožbo prisilite, da se drži pogojev, kot ste jih dogovorili s prvotnim dolžnikom.

Pošta se ne dostavlja na domove. Zapostavljeni v R. Poštni urad Vam ne dostavlja pošte na dom, čeprav ste le četrt ure oddaljeni od urada, pač pa dostavlja v druga, mnogo bolj oddaljena naselja. Na vprašanje, kako bi se dalo to krivično zapostavljanje odpraviti, Vam odgovarjamo, da je za odločanje o tem, v katera naselja naj se pošta dostavlja, pristojno ravateljstvo pošte v Ljubljani. Zato se morate s primerno prošnjo obrniti nanj in morda kakega poslanca naprositi za posredovanje.

Pogojni odpust kaznjencev. P. J. v M. Obsojenci, ki so obsojeni na kazen na prostosti daljšo od enega leta, ki so prvič v kazenskem zavodu in niso bili preje kaznovani zaradi zločina, se smejo pogojno odpustiti iz kazenskega zavoda že, čim so prestali polovico kazni, če je moči po pravici misliti, da se bodo v prostosti dobro vedli in če so po svojih močeh in sredstvih povrnili škodo, ki so jo prizadeli s kaznivim dejanjem. Pogojni odpust traja, dokler se ne dovrši preostali čas kazni. Predloge za pogojni odpust podajajo upravniki kazenskih zavodov. Pišite upravniku, ali in kdaj smete pričakovati, da bo Vaš sorodnik pogojno odpuščен in mu opišite stisko, v kateri se nahajate.

V kolikih letih se priposestvuje pravica. F. Ernec v Sp. L. Vprašate, v kolikih letih bi si oseba, ki ima le pravico pešhoje po Vašem zemljišču, a samolastno vodi s seboj dvokolo in dela s tem škodo po travnišču, priposestvovala pravico voditi po Vašem zemljišču tudi dvokolo? — Slednjo pravico bi si dotičnik priposestvoval s tridesetletnim javnim izvrševanjem brez prošnje in brez sile.

Sosed dovolil prevoz — naknadno iztožuje odškodnino. J. Š. iz N. Leta 1935 Vam je sosed na prošnjo dovolil prevoz lesa preko njegovega zemljišča. Sedaj sta se nekaj sprla, nakar je sosed vložil zoper Vas tožbo na plačilo 100 din odškodnine, češ da ste mu jo dolžni plačati, kar pa ni res. Nadalje zahteva 50 din odškodnine, ker ste hodili po pešpoti, katero so vaščani uporabljali in jo še uporabljajo, čeprav je sosed pred cerkvijo objavil zadevno prepoved. Vprašate, ali morate plačati navedeni odškodnini. — Ako bi se sosedu posrečil dokaz (bodisi s kako pričjo ali ker bi sodišče morda njemu dalo več vere nego Vam), da ste res obljubili plačati 100 din odškodnine za dovoljeni prevoz lesa, boste morali ta znesek plačati, ker v takih malotnih stvarih zoper sodbo ni priziva. Ako pa se sosedu navedeni dokaz ne bo posrečil, bo odločilno dejstvo, ali ste s prevozom lesa prizadeli sosedovemu zemljišču kako škodo ali ne. Ako ste morda res kako škodo napravili, bi morali — po našem mnenju — plačati primerno odškodnino, kajti dovoljenje prevoza še ne vsebuje odpovedi, zahtevati odškodnino za eventualno škodo. — Dejstvo, da niste vedeli, da je sosed prepovedal uporabo pešpoti, in da so jo tudi drugi vaščani uporabljali, Vas še ne oprošča dolžnosti plačati odškodnino, in sicer primerno škodi, katero ste Vi prizadejali. — Zastopnika v pravdi ne potrebujete, ko je stvar enostavna. Škodo bo treba dokazati s pričami ali izvedencem; in enak način lahko Vi doprinesete dokaz, da niste prizadejali nikake škode.

Znižanje dolga nad 50%. F. R. H. M. Oktobra lani ste nas prosili za nasvet, ali in kako bi se dalo doseči znižanje Vašega dolga nad 50%. Odgovorili smo Vam, da je uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov dopuščala znižanje dolga tudi nad 50% dolžniku, ki bi dokazal, da ne more plačati niti 50% svojega dolga, kar je veljalo le za dolgove napram zasebnim upnikom, da pa je moral dolžnik zahtevati to nadaljnje znižanje v enem letu od dne, ko je dobila uredba moč, to je do 26. septembra 1937. Obveščamo Vas, da je slednja določba spremenjena tako, da začne teči ta enoletni rok šele od dneva, ko se izvrši zamenjava dolžniških listin z novimi obligacijami.

Prošnja za »še enkratno« znižbo. Franc Rudolf v R. Izprememba v uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov določa glede znižanja dolgov nad 50% le, da se zamore za tako znižanje prositi v enem letu po zamenjavi dolžniških listin z novimi obligacijami, vsi ostali pogoji pa so ostali nespremenjeni (da gre za dolg napram privatnim upnikom in da dolžnik dokaže, da ne more plačati niti 50% svojega dolga v obrokih).

Zakasnela pripravljenost podpisati novo zadolžnico ne vpliva na zaščito. F. Slavič v R. Trgovcu dolgujete izpred leta 1931 par tisoč dinarjev. Poslal je na občino novo zadolžnico, Vi ste se s

podpisom nekaj obotavljali, ko ste jo pa slednjič hoteli podpisati, jo je občina med tem že vrnila. Vprašate, ali ste radi tega res izgubili zaščito, kakor to trdi trgovec. — Ako v roku 15 dni niste prišli podpisati nove zadolžnice, je smel trgovec upnik zahtevati narok pri občinskem oblastvu. Občina bi morala razpisati narok v 15 dneh in Vas nanj povabiti. Ako se ne bi dosegel sporazum med Vami in trgovcem, bi moralo občinsko oblastvo napotiti trgovca na redno sodišče. Dokler trgovec ni v nepravdnem postopku dosegel odločbe sodišča glede znižbe dolga, stroškov in obresti (obstoja in višine Vi itak ne osporavate), Vam ni treba ničesar plačati, niti Vas ne more tožiti (v redni pravdi). Potemtakem zaščitite še niste izgubili, marveč mora sodišče o vprašanju zaščite še odločiti, ako bo trgovec to predlagal.

Rubež predmetov, ki so last tretjih oseb. R. F. v R. Izvršilni organ je v izvršbi zoper Vas zarubil živino, ki ni Vaša last, marveč jo imate le v reji, nadalje hčerino dvokolo in omaro, sinov les; na Vaša opozorila se ni izvršilni organ nič oziral. Vprašate, ali je smel tuje predmete zarubiti. — Izvršilni organ je ne le upravičen, marveč celo dolžan zarubiti vse rubljive predmete, katere najde v hrambi zavezanca. Na ugovore od strani zavezanca ali tretjih oseb, češ, da so kaki predmeti last teh tretjih oseb, se sme izvršilni organ ozirati le, ako najde pri zavezancu toliko drugih predmetov, da bo njih izkupiček zadoščal za kritje izvršljive terjatve s pripadki vred. Sicer pa mora izvršbo opraviti, odnosno predmete zarubiti neglede na ugovore. Kdor zatrjuje, da mu pritiče do kakega z izvršbo prizadetega (zarubljenega) predmeta ali do njegovega dela ali do posameznih prituklin one nepremičnine, na katero se opravi izvršba, kaka pravica (lastnina, posest, zahtevki na izročitev stvari itd.), ki zaradi nje izvršba ni dopustna, mora sam vložiti ugovor, in sicer s tožbo. Tožbo mora naperiti zoper zahtevajočega upnika pri sodišču, ki izvršbo vodi. Paziti mora, da vloži tožbo in predlaga odložitev izvršbe pred dražbo, kajti ako bi kdo medtem na dražbi kupil dotični predmet, bi prešel v njegovo (izdražiteljovo) last in bi pravi lastnik mogel poseči le še na izkupiček, ki znaša navadno le eno tretjino cenilne vrednosti. Zato je dolžnost zavezanca, da takoj obvesti lastnika, odnosno upravičenca, da je bil pri njem se nahajajoči predmet zarubljen. — Opozarjamo, da morajo lastniki (odnosno upravičenci) sami trpeti stroške tožbe, ako niso zahtevajočega upnika pred tožbo opozorili (ustno ali pisмено, priporočeno) na svojo pravico, mu navedli dokaze o obstoju zatrjevane pravice ter mu dali primeren (pardnevni) rok, da se informira in preizkusi eventualne dokaze. Opozoriti je zahtevajočega upnika osebno in ne njegovega zastopnika (odvetnika). — Stroške ustavitvenega predloga mora trpeti zahtevajoči upnik sam in ne zavezanec!

pobijejo! Polovičarstva nočemo! Dovolj imamo že krvi in znoja! Nazaj! V boj! Strnimo vrste, primite za orožje! Udari-mo še poslednjič!«

Resnično! Ubogali so. Strnili so se v mogočen roj, stisnili pesti, trdnije prišli za orožje in odkorakali nazaj. V njihovih vrstah je vstala mogočna pesem: »Le vkup, le vkup, uboga gmajna!«

(Dalje prihodnjič)

Ciganska

»Glej, tu je telefon; govori vanj, če znaš!«

»Zakaj ne bi znal? Le to je vprašanje, ali odgovarja?«

»Seveda odgovarja.«

»No, potem le ti govori; jaz sem zadnjič tako klofuto dobil od gospoda notarja za odgovarjanje, da sem sto zvezd videl.«

Skrivalnica

Kje je ženin?

Našim malčkom

Matiažek

Junaškega Slovenca povest v slikah

Tedaj so planili kvišku in strahopetno zbežali v domove in gozdove. Pozabili so na svobodo in marsikomu je bilo tačas žal, da je dvignil svojo pest.

Bežeče je prehitel velik in plečat možakar, se obrnil, dvignil roke in zavpil na vse grlo: »Stojte, možje! Stojte! Ne smemo pobegniti kot tatovi in rokomavhi. Pokažimo, da nismo prišli krast in ropat, ampak iskat stare pravice. To naj nam dajo, vso naj nam dajo, ali nas pa naj

SLUŽBE

Poštena gospodinja, od 45 do 50 let stara, se sprejme na posestvo. Prednost imajo iz Slovenskih goric. Naslov v upravi. 358

Viničar s štirimi in ofer z dvema delovnima močema se sprejmeta takoj. Maribor, Košaki 40. 317

Voznika za mleko, pošten, trezen, znati mora pisati in računati, če mogoče s kavcijo, sprejme Oskrbništvo Rogoza, dr. Scherbaum.

POSESTVA

Oddam posestvo v najem pet oralov, njive sadonosnik in vrt, novozgrajeno poslopje, pri glavni cesti, farni cerkvi Sv. Barbare pri Mariboru. Vprašati: Ana Simončič. 347

Posestvo dveh oralov, obsegajoče vinograd, sadonosnik, štiri njive, zidano hišo s kletjo in hlevom, se prodaja. Cena 17.000 din. Blizu postaje Lipo-glav. Strnad Karel, Sladkagorca, Šmarje pri Jelšah. 353

Posestvo z viničarijo na prodaj. Na posestvu je 3000 m² ravno zragulanega za vinograd. Laurenčič, Partinje št. 108, Sv. Jurij, Sl. gorice.

Posestvo vzamem v najem na polovico ali plačilo. Ponudbe na Cehner Ferdo, Maribor-Meljska 93. 346

Novozidana hiša za obrtnika (mizarja), okoli en oral zemlje, v krasni legi, nedaleč od Ptuja, se prodaja. Vprašati pri Avg. Zlahtič, Vinograd-Fram. 246

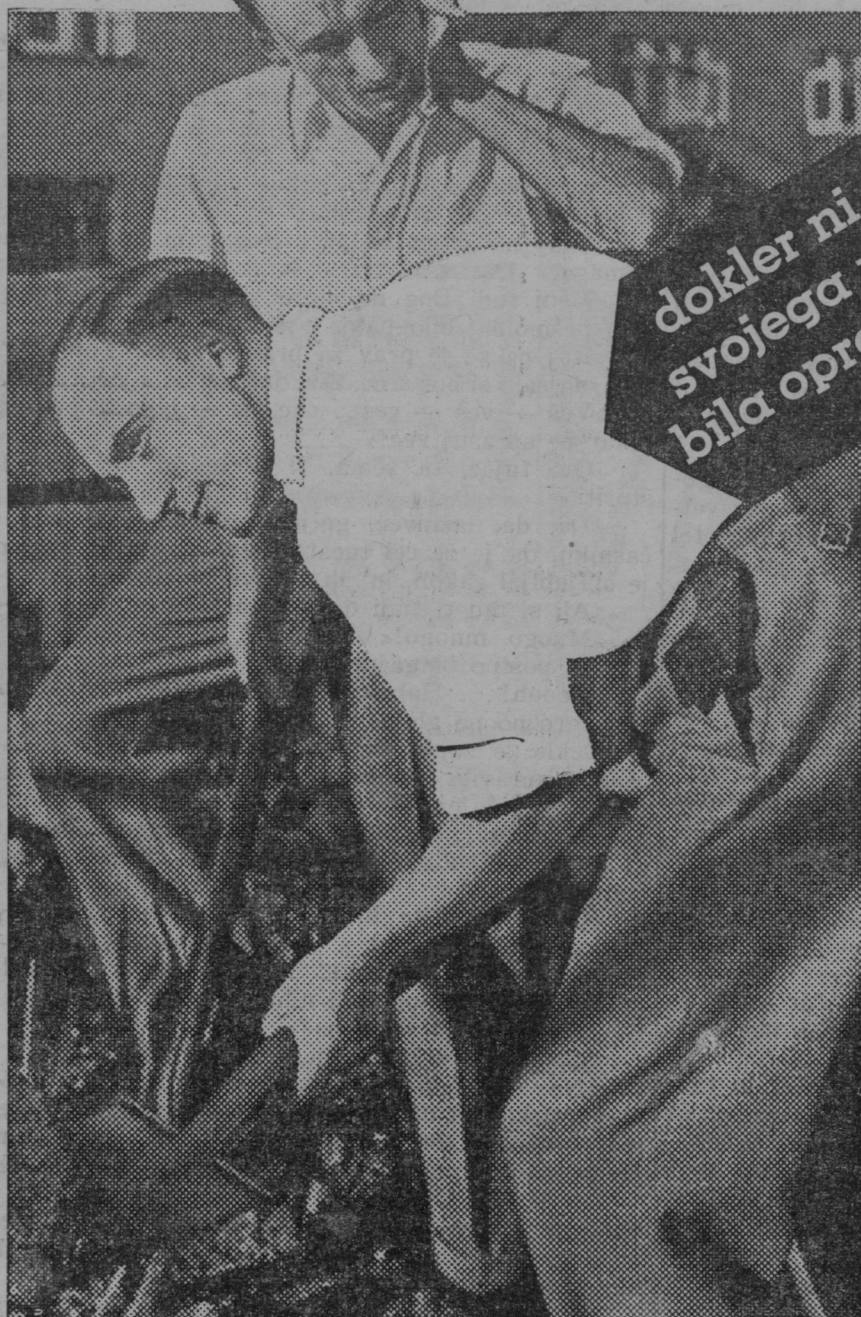
RAZNO:

Vsakovrstno zlato in srebro kupujem po najvišji ceni. K. Ackermann, Ptuj. 328

Cepljeno trsje in vko-reninjene divjake prodaja Turin, Modraže, pošta Studenice pri Poljčanah. 354

Inserirajte!

*Menil je,
da je njegova srajca bela...*

*dokler ni videl srajce
svojega prijatelja, ki je
bila oprana z Radionom!*

Odkod ta razlika med belim in belim? Dokler ni nesnaga temeljito izprana, ostane perilo še vedno sivkasto. Zato naj se pere perilo vedno le z Radionom, ki ne odstranjuje umazanost samo s površine, temveč tudi nesnago, ki je zajedena globoko v tkanini. Radion namreč tvori pri kuhanju milijone drobnih kisikovih mehurčkov, kateri pronicajo skozi tkanino in isto temeljito operejo. Ravno to dejstvo je vzrok Radionove beline!

Schichtov

RADION
VARUJE PERILO

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoš-
tjerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Habakuk

Reimmichlova povest podomačena — Z dovoljenjem založbe

Ob šestih zvečer že se je Habakuk podal v svojo čumnato, ki je bila v občinski hiši v podstrešju. Skozi nizko in široko okno je videl daleč okoli. Zagrnil je okno z zaveso, da bi kazalo, da je šel že spat. V resnici pa je sedel pri oknu in je skozi razporek v zavesi nepremično gledal na cesto, da bi mu nič ne ušlo. Na drugi strani ceste je bila Miklinova gostilna, kjer je poštarica stanovala.

Habakuk je videl gospodično, ko je o poli osmih prišla od pošte in zavila k Miklinu. Topli junijski dan se je polagoma umikal hladni noči, ki jo je prvi krajec rahlo razsvetljeval. Habakuk je slej ko prej bil na preži, ali ne na cesti ne v Miklinovih durih ni opazil nič sumljivega. Obšel je usnjeni suknjič in obul zimske čevlje iz klobučevine, da bi bil takoj pripravljen, če bi bilo treba iti, in da bi njegovih korakov ne bilo čuti.

Minulo je precej časa. Tedaj se je zasvetilo gospodično okno in je ostalo kake četrt ure razsvetljeno; potem je luč ugasnila. Že se je Habakuk hotel s svoje preže umakniti, ker je menil, da je gospodična šla spat. Ali zdajci je švignila ženska postava čez Miklinov prag in odhitela po cesti gor.

»Za božjo voljo, to je ona!«

Habakuk se je po bliskovo spustil po stopnicah in jo je udril za ponočno potnico. Ta pa je bila več sto korakov pred njim in je tako hitela, da se ji ni mogel približati.

Habakuk je mislil, da se je gospodična namenila po cesti k Sv. Lenartu, tam pa na postajo in na vlak. Ali nenadoma je zavila v stran in po stezi, ki je držala čez Goro v Črešnjevec...

Kaj naj to pomeni?

Ali sta se z onim gospodom zmenila, da se tu na samem kje snideta?

Habakuk ni rad vohal za ljudmi. Ali tu, si je rekel, kjer gre za srečo in nesrečo takega neizkušene dekleta, je treba biti tudi špijon.

Medtem je ženska začela počasi hoditi in tudi Habakuk se je ustavil. Tedaj se mu je zazdelo, da čuje stokanje in bolno ihtenje. Kaj je spet to?

Ali že se je spet pobrala in pohitela proti brvi, pod katero se je penil narasel gorski potok. Tudi Habakuk je pospešil korak in se je begunki precej približal.

Zdaj jo je zagledal, ko je stala sredi mostiča in strmela v bučno valovje.

Zdaj — kaj?! Na ograjo leze.

Bog nebeški, saj vendar ni tako ob pamet, da bi v vodo skočila!

Z eno nogo je že čez ograjo.

Krčevito je zastokala. Kaj: stokala! Zatulila je.

Voda je tako hruščala, da ni čula hlasihih korakov za seboj.

Habakuk je zasopel, poletel, treščil na brv.

Ona je že nagnila telo — zdaj bo skočila...

Tedaj jo zagrabi krepke roke od zadaj, jo vklebejo in vržejo z vso silo nazaj, na uho pa ji zagrmí glas:

»Kaj uganjaš? Ali si ob pamet?«

»Aaaav!...«

Od strahu in onemoglosti se je zrušila na most in je napol omedlela. Ali pičlo minuto potem je planila pokonci in zavpila:

»Kaj je tebe prineslo?«

»Za tabo sem tekla, da bi te obvaroval nesreče.«

»Lump! Špijon! Po svojih potih lezi, mene pa pusti!«

»Ali si nora? V sramoto siliš, v strašno smrt, v pekel. Kdor svoje življenje zavrže, ta je pogubljen na vekomaj.«

»Nikomur nič mar! Jaz storim, kar hočem.«

»Ne, tega ne moreš. Na Boga moraš misliti, na mater, na druge ljudi, ki ti dobro hočejo.«

Zdaj se je gospodična naslonila na ograjo in se

je krčevito zajokala. Stresla se je in pretresljivo zajecjajala:

»O, stric! Kako bo pogledal! V zemljo bi se morala vdreti pred njim. In mati! O moj Bog! Mati bo umrla od tega... Ta sramota! Ne, ne, ne! Rajši umrem.«

»Na svetu je ni reči, ki bi je ne bilo mogoče popraviti.«

»Ne, ne; zdaj je vsemu kraj. Zame ni rešitve in ne pomoči. Pusti me, naj grem!«

Dekle se je opoteklo ob ograji in se je zopet hotelo zagnati v vodo. Habakuk pa jo je držal kakor v kleščah in jo je opomnil:

»Vsaj na Boga zaupaj! Bog nam lahko vedno pomaga.«

»Meni tudi Bog ne more več pomagati. Toliko sem premolila, bilo pa je vse zaman.«

»Kaj pa se je prav za prav zgodilo? Povej, povej; olajšala si boš srce. Živi duši ne bom kaj črnil.«

»Veš — veš — veš... ne, ne — lepo te prosim, nikar ne sprašuj več!«

»Oni tujec, ta šema, ti je moral kaj hudega storiti.«

»Da, da, lažnivec, goljuf!... Danes je bilo v časniki, da je že cel tucat deklet ogoljufal, ko jim je obljubljal zakon, in jih spravil ob denar.«

»Ali si mu ti tudi dala denarja?«

»Mnogo, mnogo!«

»Iz poštne blagajne?«

»Ooooh!... Habakuk, bodi usmiljen! Nikar me tako grozno ne glej!«

Dekle je zopet krčevito zaihtelo, tako da dalj časa ni spravila besede iz sebe. Potem je zastokala:

»Pojutrišnjem — najpozneje v soboto — pride poštni komisar, da pregleda mesečni račun. Denarja ni. Zaprli me bodo, če bom še živa... O, moja uboga mama!...«

»Če ni drugega kakor le denar, bo vendar še mogoče najti pomoč,« je menil Habakuk.

»Kdo mi bo pomagal? Saj nihče nima toliko denarja. Posodi mi pa tudi nihče ne.«

»Koliko ti ga je treba?«

»Ooo... šest sto kron.«

»Ne več? Tedaj je lahko pomagati... Glavo pokonci, dekle, in obriši si solze! — Jaz imam sedem sto petdeset kron v poštni hranilnici — vpisal mi jih je še stari poštar, knjižico pa imam v svoji sobi. — Dal ti bom knjižico, ti pa odpiši šest sto kron in poravnaj s tem, kar ti v računu manjka! Še nocoj bova to opravila, potem je vse prav in boš lahko mirno šla spat.«

»Habakuk! Habakuk! Habakuk!« je kriknilo dekle in mu je hotelo poljubiti roko.

»Nikar neumnosti ne uganjaj!« se je nasmejal in naglo umaknil roko. »Pojdi zdaj! Nimava več dosti časa. O polnoči moram v službo.«

Dekle se je še enkrat ozrlo v vodo, ki je glasno hruščala in goltala svoje pene v vrtince med skalami, in se prestrašeno obrnila. Sledila je mladeniča kakor vdana, krotka ovčka. Potihoma je še vedno jecala, potem je bruhalo iz nje:

»Habakuk — ti — ti — si me rešil... Brez tebe bi bila izgubljena... O, tako dober si!... Tako dober!... Kako naj te zahvalim?«

»Boga zahvali, ki je dober, ne pa mene!«

»Da, da, Bog je dober.«

S ceste sta zavila po stranski poti. Grede je jela gospodična pripovedovati, kako jo je oni tuji gosposček ujel na limanice.

Pravil je, da se piše Herman in da je bogat trgovec na Dunaju in da je prišel v te kraje, da bi nakupil lesa. Dekletu je čisto zmešal glavo; slinil se ji je in dejal, da ga je njena lepota vsega prevzela, in je obljubljal, da jo hoče v kratkem vzeti za ženo. Poprosil jo je tudi, naj mu dovoli, da sme za svoj denar kupiti zanjo vso nevestinsko balo — denarja njemu hvala Bogu ne manjka — in naj pove, kam želi na ženitovanjsko potovanje.

(Dalje prihodnjič)

Čudoviti zvonček

Skrbno zakrit s steklenim pokrivalom v neki dvorani oksfordskega muzeja v Angliji je najčudovitejši umotvor svoje vrste, majhen zvonček, ki zveni že 97 let brez prestanka, ne da bi bil kako navit ali zvezan s kakó električno baterijo. Nekdo — nihče ne ve točno kdo — ga je naredil leta 1840 kot nekak fizikalen poskus. Šele čez dvajset let so ljudje opazili, da zvonček ni karsibodi, ker že dvajset let zveni brez prestanka. Postavili so ga v muzej oksfordskega vseučilišča, kjer je še danes, in še prav tako »svež« kot pred 97 leti in nihče ne ve, koliko časa bo njegova sila še trajala. Sestavljen je iz nekaj tisoč bakrenih in papirnatih ploščic, v katerih je vsa njegova gonilna sila, slaboten, a za zvončkovo delovanje dosti močan električni tok, ki ga proizvajajo razna kemična razkrajanja.

Ptice na Angleškem

Londonška ptičja družba je izračunala, da živi na Angleškem približno 200 milijonov ptic, to je približno štirikrat toliko, kolikor je tam ljudi. — Družba trdi, da je v drugih deželah, na pr. na Francoskem, dosti manj ptic, kajti le na Angleškem imajo stroge zakone, ki zabranjujejo z uspehom lov na ptice in uničevanje njihovih gnezdišč. Statistiki te družbe nadalje ugotavljajo, da je v Londonu tri milijone ptic, med njimi 1.800.000 vrabcev. Na vsem svetu je po njihovem mnenju 75 milijard ptic. Kako so prišli do tega števila, je njihova tajnost.

Kače se boje jesiha

Vojaške oblasti britske Indije so odredile, da si naj angleški in domači vojaki pred kakim pohodom skozi džungle namažejo noge in meči z jesihom, ker se takih nog kače nikoli ne dotaknejo. Oblasti upajo, da se bo s tem ravnanjem precej znižalo število nesreč, ki jih ondi povzročajo kače.

HERSAN ČAJ

DELUJE dobro pri obolenju želodca, jeter in ledvic.
POMAGA pri arteriosklerozi in hemeroidih.
OLAJŠAVA muke in bolečine pri revmatizmu in boleznih v kosteh.
UBLAŽUJE bolečine pri mesečnem perilu in menjavi let.
ODSTRANJUJE debelost in pospešuje vitkost
Dobi se v vseh lekarnah!
 Reg. S. št. 19.830/930.

Dražba zastavljenega blaga

v Mariborski zastavljalnici, Gregorčičeva ulica št. 6,
 se vrši dne 9. marca 1938. — Začetek ob 9. uri dop.

MALA OZNANILA**SLUŽBE:**

Sprejem viničarja in hlapca. Kupim hrastov les in doge. Sp. Večlovak 21, p. Moškanjci. 349

Služkinja, samostojna in večša gospodinjskega dela, vajena molže in drugega, se takoj stalno sprejme. Košaki 39. 377

Ofre (za poljska dela) takoj sprejemmo. Oskrbništvo Ornig, št. Janž na Dravskem polju. 340

Hlapca k volom, oženjen, po možnosti z več delovnimi močmi, sprejemmo takoj. Oskrbništvo Ornig, št. Janž na Dravskem polju. 340

Oženjenega šoferja sprejemmo takoj. Oskrbništvo Ornig, št. Janž na Dravskem polju. 340

Sprejem ciferja. General G. Mihel, Košaki 83, Maribor. 291

Vrtnarja za drevesnice in cvetličarstvo na deželi iščemo. Starost 30 do 45 let z izpričevani. Ponudbe pod »živiljenjska pozicija 306« na upravo lista.

POSESTVA:

Kdor želi prodati ali kupiti gostilno, trgovino, mesarijo, vinogradno posestvo, veliko ali malo posestvo itd., naj se oglasi pri: Jožef Grošl, Slivnica pri Mariboru. 367

V bližini postaje Kostrivnica-Podplat se odda v najem opekarna. Interesenti se naj oglašijo pri lastniku: Stefan Strašek, opekarna, Krtince, p. Podplat. 371

Lepo kmečko posestvo 12 oralov v okolici Maribora, njive, travniki, sadonosnik s 500 sadnimi drevesi, gozd, sedem glav živine, vozovi itd., se ugodno proda. Naslov v upravi. 378

Posestva vseh velikosti; hiše, gostilne prodaja Posredovalnica Maribor, Aleksandrova cesta 33. 376

Oglas

v „Slov. gospodarju“
 imajo
najboljši uspeh!

Pekarno da v najem Matzenauer Friderik, Prosenjakovci 4. 350

Malo dobičkanosno posestvo se proda. Pekre 60, pri Limbušu. 362

Posestvo s stanovanjsko hišo ter gospodarskim poslopjem se proda. Maribor, Koroška c. 116. 363

Prodajam posestvo 11 oralov. Luft Janez, Sv. Peter pri Mariboru. 364

RAZNO:

Kolje za sadno drevje in vinograd prodaja Gnilešek, Maribor, Razlagova 25. 372

Semena za polje in vrt, vsakovrstno moko in vse potrebščine kupujte vedno v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. 374

Kupim več kranjičev čebel. Ivan Jelen, št. 11, pri Velenju. 370

Prodajam težko konjsko opremo kompl. za 2 g. konj, elegantno konjsko opremo, malo rabljeno, za 1 g. konj, dalje vozove in sanke. Vpraša se pri K. Šima, Pekel-Poljčane. 366

Trgovci iz okolice Maribora pozor! Naznanjam vam, da angleške Dunlop pnevmatike za kolesa, motorje in avto ter originalna Styria kolesa od Puch, Austro-Daymle, Steyer-werke zastopa samo moja tvrdka. Iščem zastopnike za Styria Dürkopp Viktoria ter za razne druge znamke koles. Justin Gustinčič, Maribor, nasproti Narodnega doma. 352

NAVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI

ZEFIR za damske obleke 8'50
 CREPE DE CHINE moderni živi vzorci 34
 CREPE DE CHINE v vseh barvah 18
Tkanine za damske obleke in kostime
 VOLNENA tkanina za obleke razne barve 27
 Krasna in VOLNENA tkanina gladka 40
 TKANINA za kostume in plašče 50
Sternceki CELJE 24
CENIK IN VZORCI ZASTONJ

Prostovoljna gasilska četa Hotinja vas priredi na binkošno nedeljo veliko tombolo. Sosedna društva se naprošajo za upoštevanje. 365

Kmetje in trgovci! Ako hočete dobro namizno olje imeti, tedaj pridite si ga sami izdelati hitro in poceni v oljarni Grašič, poprej Večernik, Jelovec pri Mariboru. 360

Prvovrstne cepljene trte prodaja Likovec Jernej, Sv. Peter, Maribor. 359

Otomane, madrace, žične vložke, železjne postelje kupite najceneje pri »Obnova« F. Novak, Maribor, Juričeva ulica 6. 329

Prodajam cepljene trte. Plohl Alojz, Kicar 57, Ptuj. 355

Mešna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 368

Prvovrstno sadno drevje komad 4 din prodaj Knuplež Ivan, Sv. Jurij v Slov. goricah. 348

Celoletni vremenski koledar za 3 din naročite v Cirilovi v Mariboru in Ptuj. Preprodajalci popust!

Zelo lepo sadno drevje z garancijo pri Sadjarstvu Dolinšek, Kamnica, pošta Maribor. Zahtevajte prospekt! 25

Kupujte pri naših inserentih!

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

➡ v novi palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice ➡

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

RAZNO:

Sadno drevje in vinsko trsje od najboljših sort sadnega in trsnega izbora nudi: Sadjarstvo bratov Dolinšek, nasadi: Selnica ob Dravi. Zahtevacite ponudbe! 159

Sadna drevesa, pritlična, srednja in visokodebelna. Cepljeno vinsko trsje, korenjake, nizke vrtnice in ribis dobavlja v prvovrstni kakovosti, po nizki ceni Drevesnica I. Gradišnik, Šmarjeta, pošta Celje. 1716

Jelenova sadna drevesca so vzgojena v mrzlem podnebnju. Naročite cenik! A. Jelen, št. 11j pri Velenju. 116

Cepljene trte na običajnih podlagah iz vrst trsnega izbora nudi I. Trsničarska zadruga v Sloveniji, p. Juršinci pri Ptuj. Pišite po cenik! 179

Zopet novi ostanki

ki se po skrajno nizkih cenah prodajajo v oddelku za ostanke v veletrgovini Anton Macun, Maribor, Gosposka ul. 10. 375

Dražbeni oklic.

IV I 1873/37—18

Dne 8. aprila 1938 ob pol 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin:

zemljiška knjiga: Zg. Jakobski dol vložna št. 100

cenilna vrednost: din 142.188.—

vrednost pritliklin: din 17.915.—

najmanjši ponudek: din 94.792.—

vadij: 14.218 din 80 par

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru,

dne 16. februarja 1938.

373

Kdor oglašuje — napreduje!

OKRAS ZA RAKVE

tapete, zglavnike, prte itd. nudi zelo ugodno galanterijska trgovina

DRAGO ROSINA**M A R I B O R**

Vetrinjska ulica št. 26

ZAHVALA.

Pred enim letom sem si zlomil pri neki nezgodi kost v stegnu. Obstoja je nevarnost, da ostanem za vedno invalid in za hojo ali delo sploh nesposoben, ker kost se ni hotela zrasti in utrditi. Z velikimi bolečinami sem se dal dne 11. septembra 1937 prepeljati v Maribor h

g. primariju dr. M. ČERNIČU.

Po izvrstno uspeli operaciji in tej sledečemu skrbnemu zdravljenju sem sedaj zdrav in prav dober v nogah.

Dolžnost mi je, da se tem potom iskreno zahvaljujem g. primariju za ves njegov trud in krasen uspeh.

ALOJZIJ KLOBASA, posestnik, Brezje pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

357

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov,

3% obveznice, bone, delnice itd.

Valute (tuji denar) vseh držav — kupimo takoj in plačamo najbolje 56

Bančno Kom. zavod

Maribor, Aleksandrova cesta 40

Prodaja srečk drž. razredne loterije

Guorgget čista svila

po 28 din meter dobite pri Trpinu v Mariboru, Vetrinjska ulica 15. 219

!! Brezplačen pouk v igranju !!

Klavirske harmonike od din 480.—

Zahtevacite brezplačen katalog!

MEINEL & HEROLD, Maribor št. 106

Nalivna peresa

od Din 6.— višje, v Cirilovih prodajalnah Maribor in Ptuj.

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:**POŽAR****VLOM****STEKLO****KASKO****JAMSTVO****NEZGODE****ZVONOVE****ŽIVLJENJE****KARITAS**

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svojce in svoje imetje le pri naši zavarovalnici.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23**v Mariboru****Ulica 10. oktobra**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.